

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI**

**TAKIM VE BİREYSEL SPOR ANTRENÖRLERİNİN
KARAR VERME STİLLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Yüksek Lisans Tezi

Tuba BEŞİK

Danışman

Doç. Dr. Mehmet ÇEBİ

SAMSUN
2023

TEZ KABUL VE ONAYI

Tuba BEŞİK tarafından, **Doç. Dr. Mehmet ÇEBİ** danışmanlığında hazırlanan **“TAKIM VE BİREYSEL SPOR ANTRENÖRLERİNİN KARAR VERME STİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ”** başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 23.1.2023 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi Ana Bilim/Ana Sanat Dalı	Sonuç
Başkan	Doç. Dr. Bade YAMAK Ondokuz Mayıs Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr. Mehmet ÇEBİ Ondokuz Mayıs Üniversitesi Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr.Üyesi Levent CEYLAN Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Sağlık Bilimleri Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Ahmet TABAK
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım yüksek lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığını taahhüt ve beyan ederim.

01/12/ 2022
Tuba BEŞİK

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı: TAKIM VE BİREYSEL SPOR ANTRENÖRLERİNİN KARAR VERME STİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 01.12.2022 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 18

Tek kaynak oranı : % 5 çıkmıştır.

01 /12/ 2022
Doç. Dr. Mehmet ÇEBİ

ÖZET

TAKIM VE BİREYSEL SPOR ANTRENÖRLERİNİN KARAR VERME STİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Tuba BEŞİK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans, Ocak/2023
Danışman: Doç. Dr. Mehmet ÇEBİ

Amaç: Bu araştırmanın amacı takım ve bireysel spor antrenörlerinin karar verme stillerinin bazı değerlere göre karşılaştırılmasının değerlendirilmesidir.

Materyal ve Metot: Araştırmanın örneklemini Samsun ili ve ilçelerinde görev yapan 100 takım ve bireysel spor antrenörlerinden oluşmaktadır. Bu çalışmada takım ve bireysel spor antrenörlerine, geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılmış Olan “Melbourne Karar Verme Ölçeği I-II” uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin Toplanan veriler SPSS 22 paket programına kullanılarak analiz edildi. Katılımcıların yaş ve ölçek maddelerine ait veriler betimsel olarak analiz edildi. Verilerden alınan değerlerin normallik testleri için örneklem grubu 50’den büyük olduğu için Kolmogorov-Smirnov testi kullanıldı. Veriler normal dağılım gösterdiği için Tek-Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Independent t testi kullanılmıştır. İstatistiksel değerler %95 güven aralığında ve $p<0,05$ ve $p<0,01$ anlamlılık düzeylerinde değerlendirmeye alındı.

Bulgular: Samsun İli ve ilçelerinde görev yapan takım ve bireysel spor antrenörlerinin karar vermede öz saygı (kendine güven) ve karar verme stilleri arasında yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, herhangi bir spor dalıyla uğraşma, mesleki tecrübesine, yaşadıkları yerleşim yeri değişkenlerine göre, anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Araştırmada bireysel ve takım antrenörlerinin branşa göre karar stilleri ölçeği kaçınan karar verme alt boyutunda anlamlı bir fark bulunurken ($p<0,05$), ölçeğin diğer alt boyutlarda anlamlı fark bulunmamıştır. ($p>0,05$).

Sonuç: Sonuç olarak, çalışmaya katılan antrenörlerin eğitim ve gelir seviyeleri arttıkça özgüvenlerinin de arttığı görülmüştür. Medeni durumu evli olan katılımcıların bekar katılımcılara, erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre; daha yüksek özgüvene sahip olduğu tespit edilmiştir. Bireysel sporlarla ilgilenen antrenörlerin takım sporlarında görevli antrenörlere göre; ilçede yaşayanların ilde yaşayan antrenörlere göre özgüvenlerinin yüksek olduğu, yaş gruplarında ise 35-44 yaş arası antrenörleri öz güvenlerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Antrenör, karar verme stilleri, öz saygı, takım sporları ve bireysel sporlar

ABSTRACT

COMPARISON OF DECISION-MAKING STYLES OF TEAM AND INDIVIDUAL SPORTS TRAINERS

Tuba BEŞİK

Ondokuz Mayıs University

Institute of Graduate Studies

Department of Physical Education and Sports Department

Master, January/2023

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Mehmet ÇEBİ

Purpose: The aim of this research is to evaluate the comparison of decision-making styles of team and individual sports coaches according to some values.

Materials and Methods: The sample of the study consists of 100 teams and individual sports coaches working in the province of Samsun and the districts of it. In this study the “Melbourne Decision-Making Scale I-II” of which validity and reliability studies were conducted was applied on team and individual sports coaches. In the evaluation of the data and the calculated values, the collected data were analyzed using the SPSS 22 package program. The data of the participants' age and scale items were analyzed descriptively. The Kolmogorov-Smirnov test was used for the normality tests of the values taken from the data, since the sample group was larger than 50. One-Way Analysis of Variance (ANOVA) and Independent test were used because the data showed normal distribution. Statistical values were evaluated at 95% confidence interval and $p < 0.05$ and $p < 0.01$ significance levels.

Findings: It has been detected that there is no considerable differentiation between self-esteem (self-confidence) and decision-making styles in terms of variances of age, gender, marital status, education level, income level, involvement in any sport, professional experience, place of residence in decision process of team and individual sports coaches working in Samsun and its districts ($p > 0.05$).

In the study, there was a significant difference in the sub-dimension of decision styles of individual and team coaches according to the branch ($p < 0.05$). At the same time, no significant difference was found in other sub-dimensions of the scale ($p > 0.05$).

Conclusion: As a result, it has been observed that as the education and income levels of the coaches participating in the study increase, their self-confidence also increases. It has been found that the married participants have higher self-confidence than single participants while the male participants have higher self-confidence compared to the female participants.

It has been found that the coaches who are interested in individual sports have higher self-confidence in comparison to the ones working in team sports. In addition to this, the coaches living in the district have higher self-confidence than the ones living in the province. As for age groups, it has been detected that the coaches between the ages of 35-44 have higher self-confidence.

Keywords: coach, decision-making styles, self-esteem, team sports, individual sports

ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜRLER

Takım ve Bireysel Spor Antrenörlerinin Karar Verme Stillerinin Karşılaştırılması konulu çalışmamda bana çok büyük destek olan saygı duyduğum değerli danışman Hocam sayın Doç. Dr. Mehmet ÇEBİ' ye, Anketimin istatistik çalışmasında yardımcı olan sayın Dr. Öğretim Üyesi Levent CEYLAN' a her an yanımda olan ve hep destek olan anneme, babama, kardeşlerime, yeğenime, kuzenlerime ve yakın arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Tuba BEŞİK

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAYI	i
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI	ii
TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR	vii
TABLolar DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Sporun Tanımı	3
2.2. Sporun Önemi	4
2.2.1. Sporun Fiziksel Gelişime Etkileri	5
2.2.2. Sporun Bilişsel Gelişime Etkileri	6
2.2.3. Sporun Ruhsal Gelişime Etkileri	6
2.2.4. Sporun Sosyal Gelişime Etkileri	7
2.2.5. Sporun Ahlaki Gelişime Etkileri	8
2.3. Türkiye’de Spor	8
2.3.1. Takım Sporları ve Antrenörlük	9
2.3.2. Bireysel Sporlar ve Antrenörlük	10
2.4. Antrenörlüğün Tanımı ve Önemi	11
2.5. Antrenörlerin Görev Yetki ve Sorumlulukları	12
2.6. Antrenörlerin Tipleri	14
2.6.1. Otoriter Antrenör Tipi	14
2.6.2. Demokratik ve Katılımcı Antrenör Tipi	14
2.6.3. Liberal Antrenör Tipi	15
2.7. Antrenörlerin Bazı Kişisel Özellikleri	15
2.7.1. Spor Bilgisi	16
2.7.2. Örnek Olma	16
2.7.3. Dürüstlük	16
2.7.4. Olgunluk	16
2.7.5. Yenilenebilme	17
2.7.6. Organizasyon	17
2.7.7. Sabır	17
2.7.8. Dikkatli ve Çalışkan Olmak	17
2.8. Takım ve Bireysel Spor Antrenörlerinin Görev ve Sorumlulukları	18
2.8.1. Bireysel Sportlarda Antrenörün Görev ve Sorumlulukları	18
2.8.2. Takım Sportlarında Antrenörün Görev Sorumlulukları	18
2.9. Antrenörlerin Sporcu Seçiminde ve Yetiştirmedeki Önemi	19
2.10. Antrenörlerin Sporcu Seçiminde Dikkat Etmesi Gerekenler	20
2.11. Antrenör Olabilme Şartları	22
2.11.1. Antrenörlük Eğitimi Aşamaları	23
2.11.2. Antrenörlük Kademeleri	24
2.12. Antrenörlerin Görev Alanları	24
2.13. Karar Verme ve Önemi	25
2.13.1. Karar Verme Süreci	25
2.13.2. Karar Verme Stilleri	26
2.13.3. Sporda Karar Verme	27
3. MATERYAL VE METOT	29
3.1. Materyal	29
3.2. Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ)	29
3.3. Metot	31

3.4. Test Protokolü.....	31
3.5. İstatistiksel Değerlendirme	32
4. BULGULAR.....	33
5. TARTIŞMA.....	45
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	51
KAYNAKLAR	53
EKLER	57
ÖZGEÇMİŞ.....	61

SİMGELER VE KISALTMALAR

GSB	: Gençlik ve Spor Bakanlığı
GSGM	: Gençlik Spor Genel Müdürlüğü
TDK	: Türk Dil Kurumu
TFF	:Türkiye Futbol Federasyonu
KSÖ	: Karar Stratejileri Ölçeği
HİS	: Herkes İçin Spor
MKVÖ	: Melbourne Karar Verme Ölçeği

TABLolar DİZİNİ

Tablo 4.1. Katılımcıların yaş dağılımları	33
Tablo 4.2. Katılımcıların cinsiyet dağılımları	33
Tablo 4.3. Katılımcıların medeni durum dağılımları	33
Tablo 4.4. Katılımcıların eğitim düzeyleri.....	33
Tablo 4.5. Katılımcıların gelir düzeyleri.....	34
Tablo 4.6. Katılımcıların Bireysel ve Takım Sporlarında Görev Yaptığı Branş Dağılımları	34
Tablo 4.7. Katılımcıların meslekteki görev süreleri.....	34
Tablo 4.8. Katılımcıların yaşadıkları yer	35
Tablo 4.9. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı.....	35
Tablo 4.10. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı.....	35
Tablo 4.11. Katılımcıların kendimi karar vermede başarılı biri olarak düşünürüm ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı	36
Tablo 4.12. Katılımcıların kendimi o kadar cesaretsiz hissederim ki, karar verme uğraşından vazgeçerim ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı	36
Tablo 4.13. Katılımcıların verdiği kararlar iyi sonuçlanır ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı.....	36
Tablo 4.14. Katılımcıların karar vermede diğer insanların benim kararımdan ziyade kendi kararlarının doğru olduğu konusunda beni ikna etmeleri kolaydır ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı	37
Tablo 4.15. Katılımcıların karar vermede özsaygıyı (kendine güven) ölçeğinin toplam puanı	37
Tablo 4.16. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin cinsiyet, medeni durum, yaşadığı yere göre t testi karşılaştırması.....	37
Tablo 4.17. Katılımcıların karar vermede özsaygıyı (kendine güven) ölçeğinin yaşa göre Anova testi karşılaştırması	38
Tablo 4.18. Katılımcıların karar vermede özsaygıyı (kendine güven) ölçeğinin eğitim durumuna göre Anova testi karşılaştırması	38
Tablo 4.19. Katılımcıların karar vermede özsaygıyı (kendine güven) ölçeğinin Gelir durumuna göre Anova testi karşılaştırması	38
Tablo 4.20. Katılımcıların karar vermede özsaygıyı (kendine güven) ölçeğinin Deneyime göre Anova testi karşılaştırması	39
Tablo 4.21. Tüm katılımcıların karar verme stilleri alt boyutları toplam puanları	39
Tablo 4.22. ye göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması	39
Tablo 4.23 e göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması	40
Tablo 4.24 e göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması	40
Tablo 4.25 e göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması	41

Tablo 4.26 ya göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması.....	41
Tablo 4.27 ye göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması.....	42
Tablo 4.28 e göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması.....	42
Tablo 4.29 a göre katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması.....	43

1. GİRİŞ

Sporun tam anlamıyla yapılabilmesi için iş birliğine ihtiyaç vardır. Bu iş birliği içerisindeki en önemli paydaşlardan biri antrenörlerdir. Antrenörlerin sporun tanıtılması, sevdirmesi, doğru öğretilmesi, profesyonel düzeyde yapılması gibi birçok rolü bulunmaktadır. Bir sporcunun yetiştirilmesindeki tüm süreçlerde yani sporcu seçimi, sporcuların yetenekleri doğrultusundaki branşa yönlendirilmesi, sporculara alanlarıyla ilgili tüm bilgi ve beceriler edindirilirken aynı zamanda tüm olumlu kişisel, sosyal, ruhsal özelliklerin de kazandırılmasında antrenörler başkahramanlardır.

Antrenman yaptıran kimse; çalıştırıcı, koç. İlgili spor dalında antrenman yaptıracak yeterlilikte olur. Sporcuları, takımları yaptırdığı antrenmanlarla yetiştirip karşılaşmalara, yarışmalara hazırlar (Savaş, 1997).

Alanında iyi bir sporcunun yetiştirilmesi demek sporun gelişmesi, sporun gelişmesi toplumun gelişmesi demektir. Birbirlerini etkileyen bu süreçte başarılı spor ve sporcu demek kaliteli bir antrenör demektir.

Ortak amaç için mücadele eden sporcuların eğitilmiş yöneticisi olarak da tanımlanabilen antrenörün aynı zamanda iyi bir organizatör, etkili bir yönetici ve motive edici olması gerekmektedir (Dolaşır, 2006). Antrenörlerin kişilik özellikleri, alan bilgisi, öğretme stilleri gibi birçok özellik sporcunun spor ve özel yaşamında etkili olacaktır. Takım ve bireysel spor antrenörlerinin etkili öğretim yapması ve beceri kazandırması için gelişim psikolojisi ve alan bilgisi yanında davranış psikolojisinde hakim olmalıdır. Spor eğitiminin sosyal gelişime katkısı büyüktür.

Bireylerin yaşam becerileri, zihinsel süreçleri ve buna bağlı karar verme stilleri yaşamlarının her sürecinde önemli olduğu gibi antrenörler içinde çok önemlidir. Karar verme, bir ihtiyaca yönelik birden fazla seçim yapabilme söz konusu olduğunda yaşanan sıkıntıyı azaltan bir yönelme olarak ifade edilebilir (Kuzgun, 1992). Farklı bir görüşte karar verme, olabilecek diğer seçenekler ve eylemler arasından istenilen hedefe uygun, mükemmel olduğuna inanılan kararın tercih edildiği bir süreç olduğudur (Akbulut, 2012). Antrenörlerin karar verme süreçlerinin hedefe uygun ve isabetli olabilmesi için antrenörlerin değişen ve gelişen yaşama özellikle de alanlarındaki bilimsel zenginliği takip eden, kendini yenileyebilen ve uygulamaya geçirebilen kişi olmalıdır. Çünkü karar verme sürecini olumlu yönde etkileyecektir. Duygu ve düşüncelerimizin yanında etkileşimde olduğumuz insanlar vb gibi kişisel ve çevresel faktörler karar verme sürecinde etkili olabilir.

Bu çalışmada takım ve bireysel spor antrenörlerinin karar vermede öz saygı ve stillerinin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, takım ve bireysel antrenörlük branşı, meslekteki tecrübesi, yaşadığı yerleşim yeri gibi, bazı değişkenlere göre karşılaştırılması yapılmıştır. Antrenörlük mesleğinin gelişimine, sporcu ve sporun gelişimine bir parça yenilik ve eleştirel bakış kazandırmak hedeflemektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Sporun Tanımı

Spor, insanların bireysel yaşamdan sosyal yaşama geçmesine yardımcı olan, belirli kurallara dayanan bazı zamanlarda ya da belirli çalışma alanları içerisinde sürekli bir uğraş olarak yapılan, insanları sosyalleştiren, birbirine bağlayan, gelişim alanlarını olumlu yönde dönüştüren, yarışma ruhunu destekleyen, birlikteliği oluşturan kültürel bir olgu olarak tanımlanmaktadır (Erkal, 1981).

Spor, özde, insana doyum veren bir oyun, bir başka deyişle, ilk insansı yaratıklardan günümüz insanına ve hayvanlar dünyasının önemli bir bölümüne genellenebilen oynaşma güdüsünün gelişkin, örgütlü, kurallara dayalı bir uzantısıdır. Ama spor, bugün ulaştığı gelişkinlik düzeyinde, teknik, estetik ve fiziksel bir süreçtir (Fişek, 2003).

Toplumda sosyal varlık olarak yaşayan insanların mücadele ederek ve başarı kazanarak bundan haz ve eğlence duyma duygularını artıran spor; belirlenmiş kurallarla yarışmalar yaparak biyolojik, pedagojik ve sosyal alanlarını geliştirmektedir. Aynı zamanda insanların birçok beceri geliştirmelerini, sosyallik kazanmalarını, zihinsel ve ruhsal yönlerinin olumlu gelişmesine etki eden bir alandır (İnal, 2003).

Spor, belli bir disiplin ve kurallara uyularak bireyin beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi, fizik kondisyonunun iyileştirilmesi ve sosyal davranışlarının düzenlenmesi amaçlanarak tek başına veya grupla yapılan toplumsal bir olgudur (Kırlı, 2007).

Spor, yapan (sporcu) açısından kazanmaya dönük teknik ve fizik bir çaba; izleyen (seyirci) açısından yarışmaya dayalı estetik bir süreç; toplum içinde de yerine göre o toplumun çelişki ve özelliklerini olduğu gibi yansıtan bir ayna, yerine göre onu yönlendirebilen etkili bir amaç, ama son tahlilde, önemli bir toplumsal kurumdur (Fişek, 1980).

Spor, belli kurallara dayanan rakiplere karşı rekabet ölçüleri içinde mücadele etme, kazanma, daha güçlü olma ve daha iyisini yapmak için çalışma gücünü devam ettirilmesi, fiziksel ve ruhsal sağlığın sürdürülmesi ve artırılması için gösterilen yüksek performanslı gayretlerdir (Aracı, 1999).

Spor, bedeni veya zihni geliştirmek amacıyla kişisel veya toplu olarak gerçekleştirilen, bazı kurallara göre uygulanan hareketlerin tümü (TDK, 2016).

Ekonomik, sosyal ve kültürel zenginleşmenin temel faktörü olan insanın fiziki ve ruhsal sağlığını iyileştirmek, kişiliğin meydana gelmesini, kişilik hususiyetlerinin gelişimini elde etmek, bilgi, beceri ve yetenek kazandırarak evre ile uyumu kolaylaştırmak, kişiler, toplumlar ve uluslar arasında dayanışma, kaynaşma, barışı sağlamak, bireyin zorluklarla savaşma gücünü yükseltmenin yanında belirli kurallara göre, rekabet ölçüleri çerçevesinde savaşma, heyecanlanma, yarışma ve yarışmayı kazanmak için yapılan etkinliklerin tamamını spor olarak tanımlayabiliriz (Yıldıran vd., 1993)

Spor, fiziksel ve psikolojik doyum imkanları sağladığından, boş zamanları ve yaşam standartları düzenli olarak artan siyasi yönünden gelişmiş ülkelerin hasret duyduğu yeni bir hayat tarzının önemli kısmıdır (Kat, 2009).

2.2. Sporun nemi

İnsanların kendisi ile barışık, uyum içerisinde sağlıklı ve üretken bir yaşam sürmelerinde spor en büyük etkidir. Bu nedenle; spor kültürünün yaygınlaştırılması her cins ve yaştan insanların spor yapmaya özendirilmesi ve yönlendirilmesi sağlanmalıdır. Bu yörenin coğrafi özellikleri, nüfusu, öncelikli spor dalları gibi benzer unsurlar ele alınmalıdır. Bu nedenle ilk iş olarak spor ortamının unsurları saptanmalı, tanımlanmalı, planlanmalı ve programmalıdır (Cankalp, 2005).

Birlikte yaşayan insanların mücadele etme ve başarı kazanarak bu davranışlarından birlikte zevk alma duygularını artıran spor; insanın fiziksel aktivitelerle becerilerini, zihinsel ve ruhsal yapısını, sosyal davranışlarını geliştiren, bu özelliklerini belirli kurallar içinde yarıştırmasını sağlayan biyolojik, pedagojik ve sosyal yönleri olan bir uğraşıdır. Ferdi ve kollektif oyunlar şeklinde yapılan genellikle yarışmaya yol açan davranışlar olarak tanımlanan sporun önemi toplumlar için tartışılmayacak boyutlara ulaştırmıştır (İnal, 2013).

Bedensel hareketler aracılığı ile yapılan spor bir eğitimidir. Fiziksel ve ruhsal anlamda güçlü, sağlıklı ve iyi bir ruh hali içinde olma, iyi bir kişilik ve karaktere sahip olma açısından kazandırdıklarıyla da bir toplumlaşma ve kültürleşme eğitimine olumlu yönde destek olmaktadır (Atlı, 2008).

Günümüzde spora ilginin artması ve önem verilmesi biyolojik dengelemeye ihtiyaçla açıklanabilir. İnsanların sağlığını koruma ve düzeltme fikri artarak daha ön plana çıkmış ve ülkeler bu düşünceyle insan topluluklarını farklı spor etkinlikleriyle değişik düzeylerde bu etkinliklere başlamışlardır. Ayrıca insanlar sportif faaliyet yapan ve yapmayanların fiziksel kapasitelerindeki farkı görmüş spor yapanları örnek olarak spor faaliyetlerine geniş kitlelerle katılım sağlamışlardır (Kalyon, 1997).

Spor bireylerin fiziksel, zihinsel, ruhsal, sosyal yönden yaşamlarını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen bir alandır. Ve bu etki bireyin tüm yaşamı boyunca sürmektedir. Bireylerin yaşamını etkilerken aynı zamanda toplumların sosyalleşmesini, bütünleşmesini, demokratikleşmesini, bilinçlenmesini, ekonominin iyileşmesini ve turizmin de gelişmesini sağlamaktadır.

Spor günümüzde; sadece fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişime etkisiyle sınırlı kalmayıp; eğitimin aracı olarak görülüp hayat boyu bilgi edinmeye ve etkin olmaya yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda gelişmiş ülkeler için bir yatırım aracı da olmaya başlayıp, hizmet ve organizasyon açısından da büyük bir sektör haline gelmiştir. Burdan yola çıkarak gruplarda, toplumlarda ve ülkelerde sporun gelişmesine paralel olarak farklı sektörler de gelişmektedir (Sunay, 2016). Aynı zamanda bir ülkenin ekonomi, teknoloji ve eğitim gibi birçok alanın gelişmesi de sporun gelişmesine önemli ölçüde katkı sağlar.

Sporun bireyleri birçok yönden birleştirici ve yönlendirici etkisi de vardır. Bireylerin özünde olan bir gruba bir topluluğa ait olma duygusu; birbirlerinden çok farklı insanları ve toplulukları bir çatı altında toplayıp bazen kaderlerini değiştirebilir.

2.2.1. Sporun Fiziksel Gelişime Etkileri

Doğumdan itibaren gelişim ile ilgili en önemli deneyimler fiziksel kontrolün sağlanmasıdır. Nesnelerin tutma-atma, emekleme, yürüme, koşma, zıplama, atlama vb. okul dönemi başladığında akranlarıyla ilişkiler ve otorite ile başa çıkma-duygusal deneyimler yaşanır. On yaşında itibaren yakın arkadaşlıklar ve paylaşma önem kazanır. Bu anlamda zihinsel hareketler, oyun ve spor çalışmaları insanların hayatındaki gelişme sürecinde önemli rol oynar. Gelişim yaşam boyu devam eden çok yönlü ve karmaşık bir süreçtir. Bu sürecin sağlıklı devam edebilmesi çok önemlidir. İnsanın yaşam standartlarını artıran en önemli özellik fiziksel sağlığıdır. Bedeni oluşturan tüm organların gelişmesi, kilonun artması, boyun uzaması fiziksel gelişimi doğru yönde ilerlediğinin somut bir göstergesidir.

Sporun temeli harekettir. Hareket bedenin sağlıklı bir şekilde gelişmesinin en önemli anahtarıdır. Hareket ve fiziksel gelişim arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır.

Fiziksel sağlığımızı koruma, tedavi etme ve geliştirme amacına yönelik sporun önemi büyüktür. Sporun fiziksel sağlığımıza etki edebilmesi için de;

- Haftada en az 3 kez antrenman yapılmalıdır.
- Antrenmanlar ez 20 dakika olmalıdır.
- Büyük kas gruplarıyla dinamik bir çalışma olmalıdır.
- En az %60 maksimal aerobik kapasite ile aktivite yapılmalıdır (İkizler, 2000).

2.2.2. Sporun Bilişsel Gelişime Etkileri

Sporcu sporun içerisinde yer alan birçok farklı oyun, kurallar, farklı branşlar, antrenman çeşitleri sayesinde öğrenmenin aşamaları olan gözlem ve algılama, anlama ve yorumlama, uygulama ve deneme yansıma gibi süreçleri birebir kendisi gerçekleştirir. Düşünme ve kavrama gibi becerileri geliştiren sporcu hem yaptığı spor branşında hem de yaşamının birçok alanında kendisini başarıya ulaştıracaktır.

Sporcunun bilişsel gelişimini desteklemek için

- Düşünce disiplini ve fair play düşünceye ilişkin çalışmalar
- Ne istiyorum? Niçin istiyorum? Engellerim neler? Nasıl yapabilirim
- Stres yönetimi
- Cesaret, özgüven, öz değer, pozitif inanç çalışmaları
- Odaklanma çalışmaları
- Sinerji ve takım ruhuna yönelik çalışmalar

(TFF, 2012)

2.2.3. Sporun Ruhsal Gelişime Etkileri

Spor, sosyal gelişime olumlu yönde etkisiyle önemli bir yere sahiptir. Bireylerin kendi özelliklerini keşfetmelerine, başarılı olduğu yönlerinin farkına varmalarına, güven duygularının artmalarına, bireylerin hem kendileriyle hem de insanlarla iletişim ve uyum kazanmalarında önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla bireylerin kendilerini ve çevrelerini anlamaları ruhsal yönde önemli bir adımdır.

Spor sayesinde kalp atışının hızlanması, beyne daha fazla kan ve oksijen gitmesi, bazı mutluluk veren hormonlarının salgılanması, sinir hücrelerinin yeniden

yapılanması, beynimizdeki hücrelerin yaşlanmasının gecikmesi gibi bazı ruhsal gelişimimizi olumlu yönde etkileyen özellikler kazanılmaktadır. Bu etkilerden bazıları; yaşam sevincinin artması, daha mutlu hissedilmesi, daha az depresyon yaşanması, güçlüklerle baş edebilme gibidir.

2.2.4. Sporun Sosyal Gelişime Etkileri

Sosyalleşme, bireyin yetişkin çevresinde geçerli olan kurallara ve değer yargılarında uyumlu bir davranış geliştirme çabasıdır (Binbaşoğlu, 1982). Sosyal gelişim insanın yaşamı boyunca bir gruptaki veya bir topluluktaki yaşam tarzları, kültürleri, inanç ve değerleri farklı olan insanlarla iyi bir iletişim kurabilmesi ve iyi geçinebilmesidir. Bir başka tanıma göre ise sosyalleşme bireyin yaşadığı çevrenin kurallarına uyması ve bunları öğrenmesini sağlayan süreçtir (Aslantürk, 2000).

İnsanlar arasındaki iletişim araçlarından en önemlisi spordur. Spor sayesinde insanlar yeni çevreler ve dostluklar edinirler. Şehirler ve ülkeler arasındaki dostluklar da spor sayesinde daha da artar. Spor bir ulusu ortak amaç etrafında toplayan duyguları ayakta tutar (Balçioğlu, 1982).

Dünyanın dört bir yanındaki insanları dil, din, ırk ve cinsiyet ayrımı olmadan tribünler ve televizyonların başında toplayan bir güçtür spor (Yetim, 2000).

Sporun toplumun huzur ve barışına aynı zamanda bireyin tüm kişiliğine etkide bulunacak yönleri vardır. Her bireyin karşılanması gereken sosyal ihtiyaçları vardır. Spor ait olma, sevmeye sevilme ve kabul edilme gibi ihtiyaçları karşılayarak bireyin sosyal tatminini yaşatarak toplumsal gelişimine katkıda bulunur (Erciş, 2012).

Sporla ilgili yapılan faaliyetlerde belirlenmiş birçok teknik, taktik ve etik kurallar vardır ve bu kurallara uymak yapılacak olan sporun öncelikli şartıdır buna bağlı olarak da bireyler hem grup içinde hem de toplumda kurallara uymayı öğrenerek, sosyal uyumu kazanmış olur. Bu bireyin sosyal kültürel gelişim açısından çok önemlidir.

Bireylerin sosyal olabilmesi demek insanlarla uyum içerisinde yaşayabilmesi demektir. İnsanların uyum içerisinde yaşayabilmesi içinde bir takım özellikleri yaşamlarında sergileyebilmeleri gereklidir. Bu özelliklerden bazıları şu şekilde sıralayabiliriz; yardımsever olma, hoşgörülü olma, empati kurabilme, dürüst olma, uyumlu olma gibi özelliklerdir. Spor bu özelliklerin bireylere kazandırılması, geliştirilmesi ve devam ettirilmesi açısından önemli bir göreve sahiptir.

2.2.5. Sporun Ahlaki Gelişime Etkileri

Sporun ahlaki gelişime olumlu yönde katkıları olmaktadır. Ahlak kavramı içerisinde hoşgörölü, sabırlı, mütavazi, dürüst olma gibi özellikleri barındırır. Sporun içerisinde bulunun kurallara uyma, mücadele etme, daha iyisini yapma, yardımlaşma, bencil olmama gibi kavramlarla örtüşmesiyle spor ve ahlak kavramı bütünleşmiş olur.

Sporu belirleyen ilkeler ve özellikler aynı zamanda bu ahlakı ya da bu yaşama biçiminide belirlemektedir. Spor ahlakı bireye mükemmelleşmek,yetkinleşmek erginlenmek insanın daha kaliteli bir yaşama ulaşmasını sağlar.(Erdemli, 2002).

Tüm güzel ve ahlaki davranışlar birer örnek teşkil eder. Antrenörlerin, sporcuların, spor takımlarının insani değerleri taşıyan tüm güzel söz ve davranışları da diğer sporculara, antrenörlere, seyircilere, hatta sporla ilgilemeyen bir çok kişiye ve geniş kitlelere de örnek olur teşkil eder. Sporun da bu anlamda ahlaki gelişmeye etkisinin olduğunu görmekteyiz.

2.3. Türkiye’de Spor

Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder, Anayasamızın 59. maddesinden yola çıkarak ülkemizde spor her geçen gün geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde spordan sorumlu olan kuruluş Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak faaliyet göstermektedir. Misyonu ise; Ülkemiz gençliğini ve sporunu günümüz gerekleriyle uyumlu, geleceğin meydan okumalarına karşı hazırlıklı, yerli değerlere duyarlı, dünya kültürünü reddetmeyen, yenilikçi ve rekabetçi bir düzeye ulaştırmak; sportif olarak, Türkiye'nin uluslararası alanda başarılı ve nitelikli temsil edilmesini sağlamaktır.

12 Haziran 1990 tarihinde yaşam boyu spor faaliyetlerini organize etmek amacıyla GSGM bünyesinde Herkes İçin Spor (HİS) federasyonu kurulmuştur. 2021 yılında spor hizmetleri genel müdürlüğüne bağlı aktif şekilde çalışan 64 spor federasyonu vardır. Bu federasyonların sağlıklı bir biçimde yürütölmesi için,

- Okul sporları daire başkanlığı
- Spor eğitimi ve araştırmaları daire başkanlığı
- Spor etkinlikleri daire başkanlığı
- Spor federasyonları daire başkanlığı

- Spor kulüpleri daire başkanlığı
- Sporcu sağlığı, performansı ve hizmet kalite standartları daire başkanlığı
- Sporcu yetiştirme daire başkanlığı
- Yönetim hizmetleri daire başkanlığı, birimleri hiyerarşik şekilde yapılanmıştır.

Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2018 yılında yapmış olduğu istatistiğe göre; ülkemizde lisanslı toplam erkek sporcu sayısı 3.261.853, lisanslı bayan sporcu sayısı toplam 1.646.102 kişidir. Faal olarak lisanslı toplam erkek sporcu sayısı 433.955, lisanslı toplam bayan sporcu ise 261. 849 kişidir.

Toplumların refah ve kültür düzeylerinin bir göstergesi olarak anlam kazanan spor, sosyal ve kültürel hayatta giderek önemli olmaktadır (İmamoğlu, 1992). Aynı zamanda sporun bilinçli olarak yaygınlaştırılması ve halkın çağdaş anlamda spor yapması ile gelişmişlik arasında önemli ölçüde bir paralelliğin varlığı kabul edilmektedir (Aydın, vd., 2003).

2.3.1. Takım Sporları ve Antrenörlük

Bir spor takımını oluşturan bazı temel ilkeler vardır. Bu oluşum sürecindeki anahtar kavramlardan bazıları; uyum, motivasyon, iletişim ve liderliktir. Antrenörler öncelikle takım iletişim kültürü oluşturup ve özgün bir antrenörlük felsefesine sahip olmalıdır. Bu istenilen başarıya ulaşmak, yol ve yöntem geliştirebilmek için önemli bir adımdır. Antrenörlerin kendilerince oluşturacakları bu felsefe de; antrenörlerin yön veren inançları, değerleri, ilkeleri olmalı, aynı zamanda tüm bilgi, becerilerini zekice ve ustalıkla kullanacağını belirler (Terekli, 2021).

Takım sporlarında birden fazla farklı özelliklere sahip bireyler bir araya gelmektedir. Bu farklılıkları ortak bir amaç için en güzel ve uyum şeklinde bir araya getirmek sonrasında da hedeflenen başarıya ulaşmayı sağlamak antrenörün görevlerinden bir tanesidir. Konter (1996), yaptığı çalışmada bir takım kültürünün yapılandırılmasında önemli olan özellikleri şöyle sıralamıştır ve açıklamıştır;

Bağlılığı yerleştirmek; takımın hedeflerini tanımlamak, kişisel hedeflerle uyumlu hale getirmek, sporculara saygılı davranmak ve sorumluluk vermek.

Becerikli olarak sergilenen davranışları ödüllendirmek; üst performans gösteren davranışların farkına vardırılıp zamanında ödüllendirmek, takım içinde de bu davranışların kazanılması ve sporcuların takım arkadaşlarına da aynısını yapmasına örnek olunması.

Yönetimde ve yönlendirmede devamlılığı yapılandırma; antrenörlerin kendilerine özgü güçlü bir felsefe oluşturmaları, ileri görüşlü bir bakış açısı oluşturmaları, beklenilmeyen ve istenmeyen durumlarda pozitif bir yaklaşımla planlama oluşturup ve buna göre yönlendirme yapmalıdır (Konter, 1996).

2.3.2. Bireysel Sporlar ve Antrenörlük

Bireysel sporlar tarihin ilk sporları olarak; insanların kendilerini savunmak ve saldırılardan korumak için göğüs göğüse, çıplak elleriyle, yumruklarını kullanmayı öğrenerek sonra ok ve yayı, mızrak ve kılıcı kullanmayı öğrenmeleriyle başlamıştır. Güreş, boks, okçuluk, eskrim sporları ortaya çıkmıştır. Daha sonra da doğa güçlerinden, yırtıcı hayvanlardan ve insanlardan kaçmak için sadece kendi bedensel kuvvetleriyle; koşma, atlama, yüzme, kürek, yelken, kızıak ve kıyak, binek atları, atletim, yüzme, kızıak, kayak, kano, kürek ve binicilik gibi sporlar çıkmış ve günümüzde daha da gelişmiştir (Fişek, 1985).

Bireysel sporlar sporcularda daha fazla dikkat ve çeviklik gibi becerileri gerektirir. Sorumluluğun çoğu sporcuda olduğu için daha fazla stres yapmasına neden olabilir. Sorunları ve başarısızlığı tek başlarına halletmeye çalışırlar. Yaşanan streste sporcunun motive olmasını engeller (Kat, 2009).

Bireysel sporlarda motive olmak takım sporlarına göre çok daha önemlidir. Çünkü müsabaka öncesi, müsabaka anı ve sonrası mücadeleyi tek başlarına vermektedirler. Burada antrenör sporcusunu zayıf ve güçlü yönlerini iyi tanıyıp ona göre motivasyon artırıcı çalışmalar yapıp sporcusuna destek olmalıdır.

Bireysel spor branşları, bireyin kendine güven, özdenetim ve otokontrol, fiziksel ve zihinsel anlamda hızlı ve pratik olma, kendine yetebilme, hakkını savunabilme gibi kişisel becerileri geliştirir. Buna bağlı olarak içsel gücü artırıp kişisel anlamda daha güçlü bir duruş sergilemesini de geliştirir (Gürbüz, 2019).

Bireysel sporlar sporcunun takım arkadaşı olmadan ve tek başına rakibe karşı mücadele ettiği sporlardır. Sporcu tek başına mücadele ettiği için motivasyonunu, enerjisini her an yüksek seviyede tutmalıdır. Antrenör de sporcusunun tüm özelliklerini bilerek ve takip ederek sporcusuna uygun bir antrenman programı planlamalıdır.

Bireysel spor yapan sporcularla antrenörlerin işbirliğinin üst seviyede olması sporcuların başarıya ulaşmalarını olumlu yönde etkileyecektir. Sporcular

sorumlulukları tek başına üstlendiklerinden, antrenörler bu sorumluluğu paylaşmalı ve birinci sırada yol gösterici olmalıdır. Sporcular tek başlarına mücadele ettikleri için kendilerine güvenleri yüksek olmalıdır. Antrenörler de sporcuların özgüvenlerini kazanmalarında yardımcı olmalıdır.

2.4. Antrenörlüğün Tanımı ve Önemi

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM) dördüncü maddesine göre, Sporcuları veya spor takımlarını ulusal ve uluslararası kural ve tekniklere uygun olarak yetiştirmek, yarışmalara hazırlanmalarını ve yarışmalarını, takip etmek görev ve yetkilerine sahip çalışan olarak tanımlamaktadır (GSGM, 2022).

Antrenör; kendi fonksiyonel tanımlamasında; kendi özel bilgisini ona güvenen sporcuların performanslarını, antrenmanda geliştiren ve onları yarışmaya hazırlayarak, maç esnasında onları yöneten kişi olarak tanımlanır. Bu nedenle antrenör; özel eğitimden geçmiş özel bilgisi olan ve bitirme sınavlarına girerek, antrenörlük belgesi almış asli ya da yardımcı görevde bulunan kimsedir (Kale, vd., 2003).

Antrenörler, sporculara, spor kurallarını ve taktiklerini öğreten onları karşılaşmalara hazırlayan, sporcuların kabiliyetlerini keşfederek, onları karşılaşmalarda belirli bir mücadele şekline hazırlayan ve yapılarına uygun bir disiplin geliştiren kişilerdir. Antrenörler sahip oldukları bilgi ve tecrübeleri sporcularla paylaşarak, spor kurallarını öğretmeye çalışırlar (Dolaşır, 2006).

Antrenör sözcüğü 14. yüzyılda Macar kökenli olan sturdy' den gelmektedir. Bu sözcük o yıllarda insanları arazilere, savaş alanlarına taşıyan araçlar için kullanılırdı. "Sturdy"nin bugünkü İngilizce anlamı ise, güçlü, kuvvetli, dayanıklı, azimli olarak Türkçe'ye çevrilebilir. Hatta İngilizce'de antrenör anlamı "coach" sözcüğü yolcu otobüsü, yolcu vagonu anlamlarını da taşımaktadır. Modern spor anlamında ise antrenörler, sporcuları, performanslarının, potansiyellerinin doruğuna taşıyan onların fiziksel, sosyal, duygusal ve zihinsel kapasitelerinin gerçekleştirilmesine yardımcı olan ve karşılaşmalara hazırlayan kişilerdir. Antrenör, genel anlamda sporcuların fiziksel-fizyolojik, zihinsel, duygusal(psikolojik) ve sosyal kapasitelerinin amaçlı davranışlarla geliştirilmesine yardımcı olan ve bunun için antrenmanın bilimsel amaçlarını yerine getiren, özel eğitim-öğretim almış kişidir (Konter, 1996). Antrenörler ne kadar spor bilgisine, motivasyona, empati yeteneğine

sahip olurlarsa başarıları ve önemleri artar. Antrenörlüğünü yaptığı spor branşına ait teknikler, taktikler ve kuralların iyi bilinmesi ve uygulama aşamasında doğru yaptırılması, sporcuların branşlarında başarılı olmasını ve antrenörlerine karşı saygı duymalarını ve sporcuların gözünde daha itibarlı olmasını sağlar. Antrenörlerin sahip olduğu bilgi ve becerileri öğretecek motivasyona sahip olmadan görevlerini başarılı bir şekilde yerine getiremezler. Bunun içinde kendilerini harekete geçirebilecek gücü artırmaları gerekmektedir. Aynı zamanda antrenörler sporcularının duygularını, düşüncelerini, isteklerini anlamalı ve ciddiye almalıdır. Bu davranışlar sporcuların kendilerine olan saygılarını artıracaktır (Büyükonat, 1997)

Antrenörlerin önemini öncelikle antrenörlerin sporcularına ve takımlarına kazandırdığı erdemli davranışlardan ve başarılarından anlayabiliriz. Bunların kazanılması içinde antrenörlerin kendine özgü bir felsefe sistemi oluşturulması gerekmektedir.

İnsanlar derin, detaylı ve geniş bir bakış açısıyla düşünmesini sağlayan felsefedir. Felsefe insanlara yaşamlarının her alanında sorun çözebilme, olaylara farklı bir bakış açısı kazandırma ile yapacakları her tür faaliyette kendilerine ait bir çalışma yeteneği kazandırır. Bireyler sahip olduğu bilgi ve düşünceler sayesinde yaşamlarının her alanını kavrama imkanı bulup bir yaşam biçimi oluştururlar. Yaşam biçimlerini özellikle kendi oluşturdukları felsefeyle desteklerlerse daha sağlam ve daha özgün olacaktır (Bolay, 2016). Yani; felsefe bireylere bir yaşam bilgeliği sağlar (Cevizci, 2011).

Aynı zamanda felsefe, insanın çalışma ve yaşam değerlerinin sistemidir. İnanç ve değer sisteminiz, hem bireysel hem de mesleki yaşamınızı yönetir. Felsefe eleştirel düşünmeyi, mantıksal analizi ve yansıtıcı değerlendirmeyi kullanarak bireyin sorunları ile yüzleşmelerine ve onları saptamalarına yardım eder. Antrenörlerin olanaklı olan en eksiksiz gelişimi ortaya koymak için başarıyla mücadele etmelerini sağlayacak felsefeleri olmalıdır. Antrenörlerin eğittiği sporcular üzerinde çok büyük etkisi olduğunu kabul edersek, antrenörün amaçları, inançları ve kişiliğine dayanan bir felsefe oluşturması mantıklıdır (Kasap vd., 2009).

2.5. Antrenörlerin Görev Yetki ve Sorumlulukları

Antrenörlerin görevleri oyuncunun kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerini belirlemek, Bu hedeflere ulaşabileceğine inanmasını sağlamak ve hedefe ulaşmasında

hazırlayıcı, yönlendirici ve teşvik edici rol üstlenmek olarak düşünülebilir. Bu bağlamda oyuncunun;

- Temel spor eğitimini almasını sağlamak,
 - Fiziksel ve bedensel performansının antrenmanlara, müsabakalara, dolayısıyla yaptığı spora uyumunu sağlamak,
 - Oyunun/sportif becerisini geliştirmek,
 - Zihinsel gücünü/psikolojisini geliştirmek,
 - Yaratıcılığını artırmak,
 - Üst düzey performans seviyesine ulaşmasını sağlamak,
- bir antrenörün temel sportif görevleridir (Gezgez, 2019).

Antrenörlerin çalışma usul ve esasları yönergesine göre antrenörlerin görevleri şunlardır;

- Sporcuyu teknik ve taktik yönden yetiştirmek ve gelişimlerini sağlamak.
- Sporcuları spor faaliyetlerine hazırlamak.
- Sporcu potansiyelini artırmak için okullar, kulüpler ve çevrede inceleme ve araştırma yapmak, sporcu teminini ve devamını sağlamak.
- Günlük, haftalık, aylık ve yıllık çalışma programlarını hazırlamak, il müdürlüğüne tasdik ettirerek uygulamak.
- Sporculara verilen spor malzemelerinin takip ve kontrolünü yapmak,
- Spor dalı ile ilgili iç ve dış yayınları takip etmek.
- Spor dalı ile ilgili araştırma yapmak ve temini için birim amirine teklifte bulunmak.
- Spor dalı ile ilgili olarak düzenlenen kurs, seminer ve diğer eğitim faaliyetlerine birim amirinin onayı doğrultusunda katılmak.
- Yetenekli sporcuların daha üst düzeydeki performansa ulaşmaları için özel spor eğitim programları hazırlamak.
- Sporcuların periyodik olarak sağlık ve psikolojik kontrollerinin yapılabilmesi için il müdürlükleri nezdinde girişimde bulunmak.
- Sporculara da doğru beslenme alışkanlığı kazandırmak amacıyla diyetisyen veya beslenme uzmanlarıyla işbirliği içerisinde bulunmak.
- Spor kulüpleri ile başka kurum ve kuruluşlardaki antrenörler ile koordinasyon ve işbirliği içinde bulunmak.
- Çalıştırdığı sporculardan başarılı olanları ilgili federasyonlara bildirmek.

- Çalıştırdıkları sporcuların fiziksel, psikolojik ve motivasyon durumlarını takip etmek.
- Spor tesislerini amacına uygun kullanmak. (GSB,2022)

2.6. Antrenörlerin Tipleri

Antrenörlerin karakterleri, kişilikleri ve yaşam biçimleri onların uyguladıkları öğretim biçimlerine yansır. Antrenörlerin tipleri sporcuların, takımın, performanslarını ve başarılarını olumlu veya olumsuz yönde etkiler.

2.6.1. Otoriter Antrenör Tipi

Otoriter bir yaklaşımla antrenörün mesleğinde yaptığı liderlikte;

- Hedeflere ulaşma teknikleri ve adımları bire bir dikte ederek yaptırılır.
- Herkes adına karar verilir.
- Planlanan ve uygulanacak yöntemler kimseye danışmadan verilir.
- Otoriter şekilde yönetilen takımlar ve gruplarda daha saldırgan ve soğuk olma eğilimli vardır.
- Baskıcı bir hava hakimdir.
- Takım ve gruplar boyun eğici davranışlar vardır.
- Ben duygusu ön plandadır; bundan dolayı biz duygusu oluşturulamaz..
- Olumsuz durumlara karşı koyma gücü yoktur
- Başarısızlık durumunda karşılıklı suçlama ve şikayet vardır (Gürsel, 2018).

2.6.2. Demokratik ve Katılımcı Antrenör Tipi

Sporcuyu merkeze alan bir yaklaşım vardır. Anlayış olarak sporcular kazanmaktan daha önemlidir. Sporcuların kişisel, sosyal, bilişsel ve ruhsal gelişimlerine katkıda bulunmak ve geliştirilmesini sağlamak çok önemlidir. Başarıya ulaşmak için ortak çabayla hareket edilir, doğru davranışlar pekiştirilir ve yanlışlıkları bir deneyim olarak görüp eksiklikleri yenileyip doğruya ulaşma ön plandadır. Bu felsefeye sahip antrenörler sadece kazanmayı değil iyi bir sporcu yetiştirmenin yanında iyi bir birey olmayı da hedeflerler (Konter, 1999). Demokratik ve katılımcı antrenör tipinde Konter'e göre;

- Alınan kararlar sporcularla paylaşılır.
- Gerekli, yerinde bir eğitim-öğretim hakimdir.
- Sporcularda sorumluluk geliştikçe kontrolü onlara kaydırma düşünülür.

- Sporcuların özgürlüğüne önem verir.
- Öğrenmedikleri sürece sıhhatli birer yetişkin olamayacaklarına inanırlar.
- Sporcularına liderlik becerilerini öğretme sorumluluğu taşırlar.
- Diktatorluğu de liberalliği de benimsemezler.
- Kendileri ve bilgileriyle ilgili aşırı kaygı ve şüphe içerisinde değildirlir.
- Sporcuların sormaları ve sorgulamaları için olanaklar yaratırlar.

2.6.3. Liberal Antrenör Tipi

Liberal davranış gösteren antrenörler, sporcularına tam serbestlik sağlayan, görevleri sporcuların tercihine bırakan, yetersiz ve kendini değersizleştiren antrenörlerdir. Bu antrenörlerin bazı özellikler;

- Hiçbir sorumluluk almak istemezler.
- İyi bir profil çizmek için o her şeye tamam derler.
- Sakin ve durgun yapıdadırlar.
- Kendilerini geliştirmek için kaygıları yoktur.
- Sporcularının yeteneklerini geliştirmekte pasiftirler.
- Sporcularının tüm isteklerini kabul ederler.
- Disiplin kurmada en son noktaya kadar beklerler, karışmak istemezler.
- Çalışmalarda yeterli kuralları kuramaz ve uygulayamazlar (Yetim vd., 2012).

2.7. Antrenörlerin Bazı Kişisel Özellikleri

Her mükemmel sporcunun arkasında, güçlü ve destekleyici bir antrenörün bulunduğu kanısı yanlış değildir. Antrenörler, sporcuların kaygılarını arzu edilmeyen düzeylerde yükseğe çekmemek için kendi gereksinimlerin, sporcularının gereksinimleri ve yapılan sporun gereksinimleri arasında uyumu yaratmalıdır. Bu gereksinimler arasında meydana gelen önemli dengesizlikler, sporcunun kaygılarının yükselmesinde ve ilişkilerinin bozulmasında etkili olabilir. Bunun yanında antrenörlerde bulunan bazı özellikler vardır. Antrenörlük tarzı, nasıl kararlar alındığı, hangi beceri ve stratejinin öğretileceği, yarışmaların nasıl organize edileceği, oyunları disipline etmek için hangi metotların kullanılacağı, sporculara karalar almaları için hangi roller verileceği gibi başlıkların düzgün seçimi başarıda belirleyici olmaktadır (Sevim, 2010).

İyi bir antrenörün nitelikleri şunlardır; Enerjik, destekleyici, coşkulu, spor ve antrenman egzersizleri konusunda bilgili, çocuklara iyi davranan, yalnızca yıldız oyuncuğu değil, herkesi teşvik eden, bütün oyunculara adil ve eşit davranan, disiplinli olmayı ve sportmenliği öğretebilendir (Şenoğuz, 2002)

Antrenörlerin sahip olması gereken bazı kişilik özellikleri aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

2.7.1. Spor Bilgisi

Antrenörler kendi branşlarına ait oyun kurallarını öncelikle çok iyi bilmelidirler. Bunun yanı sıra sporla ilişkili tüm alanlarda da var olan gelişen ve değişen bilgileri takip etmelidirler. Bu bilgiler ile sporcuyu fiziksel, zihinsel, ruhsal, teknik ve taktik olarak oyuna hazırlarken önemli ölçüde sporcuya başarıyı kazandıracaktır.. Bunun yanı sıra bilgisini en iyi şekilde aktarabilme kabiliyetine de sahip olmalıdır. Aktardığı bilgileri de sporcuya en doğru şekilde uygulatabilmelidir.

2.7.2. Örnek Olma

Bir şeyi öğretmenin en iyi yolu sözler değil davranışlardır. Örnek olacak kişinin yaşam tarzının, düşünce ve davranış biçiminin birbirine zıt olmaması gerekir. Sözleri ve davranışları tutarlı olmalıdır. Örnek alınan davranışlar daha anlaşılır ve daha kalıcıdır. Bundan dolayı davranışlar, sözlerden daha etkilidir. Örnek antrenör; kişisel, ahlaki, sosyal özellikleri, yaşam tarzı ve alanındaki başarısı açısından sporcunun kişisel ve spor hayatını önemli ölçüde etkileyecektir.

2.7.3. Dürüstlük

Dürüst olma tüm insanı değerlere ve erdemli davranışlara sahip olma aynı zamanda tüm kötü davranışlardan uzak durmaktır. Antrenörler sporcularını yetiştirirken doğru ve yanlış davranışların neler olduğunu öğretebilmeli ve her alanda bu davranışları sporcusundan uygulamasını beklemeli aynı zamanda her doğru davranışını pekiştirmelidir.

2.7.4. Olgunluk

Olgun antrenörler sporcularının gerek kişisel gerekse sporcu kimlikleriyle takım içerisindeki hatalarını, eksikliklerini onlara hoşgörü içerisinde farkına varmalarını

sağlamalıdır. Bu farkındalığın sporcular tarafından kazanılması olumlu tutum sergilemelerine fayda sağlayacaktır. Bu olumlu tutumla olgunluk kazanıp hem kendilerine hem de takım arkadaşlarına fayda sağlayacaktır.

2.7.5. Yenilenebilme

Bilgi tüm insanlar için önemli bir güçtür. Bu güç de yaşamın sürekli döngü içerisinde olmasından, yani yenilenmesinden ileri gelir. Bilgi durağan değildir ve insanlara daha faydalı olacak, daha çok başarıya ulaştıracak kadar önemli ve kıymetlidir. Antrenörler kendilerini kişisel anlamda ve antrenör kimlikleriyle değişimlere açık tutan, çağın yeniliklerini takip edebilen, öğrenmeye devam eden bir yaşam tarzı oluşturmalıdır. Bu yaşam tarzı antrenörleri alanına hakim ve daha başarılı kılacaktır.

2.7.6. Organizasyon

Günümüzde başarılı bir iş çıkarabilmek için sadece o işi kurallarına göre yapmak yeterli değildir. Akıllıca yapılan plan programın ardından; iyi bir sosyal beceri gerekir. Bilgiyi ve zamanı en verimli şekilde kullanmak da çok önemlidir. Küçük detaylar bile başarılı şekilde koordine edilebilmelidir. Bunlar antrenörlerin başarılı bir şekilde amaçlarına ulaşabilmesi için gereklidir.

2.7.7. Sabır

Antrenörlerin sahip olması gereken en önemli özelliklerden biri de sabırdır. Sporcu seçimi, yetiştirilmesi, müsabakalara hazırlanması gibi uzun soluklu bir emeğe dayanan aynı zamanda sporcuların gelişimini ve motivasyonlarını etkileyen tüm etkenleride göz önüne alarak sabır; doğru ve isabetli bir şekilde başarıyı yakalamaya çalışan antrenör için büyük bir sıçrama tahtasıdır diyebiliriz.

2.7.8. Dikkatli ve Çalışkan Olmak

Başarıya giden tüm yollar yerinde ve doğru emek vermekten yani çalışkan olmaktan geçer. Çalışkan olmak; yapılan işin önemini kavramakla başlayıp iyi bir planlamayla devam edip sonuçların durumuna göre de gerekli dönütleri alıp bir sonraki çalışma için daha iyisini yapmak üzerine olmalıdır. Ayrıca antrenörün başarısı sporcunun ve takımının başarısıyla ölçülür. Bu yüzden sporcuların ve takımın

başarılarını etkileyecek tüm etkenlerle ilgili düzenli çalışmaları sürdürmek gerekmektedir.

2.8. Takım ve Bireysel Spor Antrenörlerinin Görev ve Sorumlulukları

Antrenörler bireysel ve takım sporlarındaki çalışmalarında sporcularının her birine adaletli, yol gösterici, sabırlı, yapıcı, hoşgörülü, hümanist, anlayışlı, ilgili olmalıdır. Takım ve bireysel sporlarda farklı fiziksel ve zihinsel antrenmanlar, farklı beslenme programları yapıldığı için ilgili branşa için yeterli düzeyde mesleki bilgiye sahibi olmalıdır.

2.8.1. Bireysel Sporlarda Antrenörün Görev ve Sorumlulukları

Bireysel spor sporcunun kendisi adına mücadele ettiği oyundaki rakibine karşı takım arkadaşının olmadığı sporlardır.

Antrenörler bireysel sporlarda sporcunun başarılı olabilmesi için zihinsel dayanıklılığın önemini farkında olmalıdır. Sporcusunun ilgilendiği branşına uygun fiziksel antrenmanların yanı sıra sporcunun zihinsel dayanıklılığını geliştirmek için antrenman programları da uygulamalıdır. Sporcusuna; kendine inanma, başarısızlıklar ve şanssızlıklar karşısında pes etmeme, her an bir önceki performansından daha iyi olma, sürekli kendini güdüleme gibi nitelikleri kazandırmaya çalışmalı ya da sporcusunun var olan niteliklerini spor yaşamı boyunca artırması için elinden geleni yapma noktasında kendini sorumlu tutmalı ve buna göre çalışma programlarını hazırlamalıdır. Bireysel sporcuların zihinsel dayanıklılığına Lance Armstrong iyi bir örnektir. Kanseri teşhisi konulmasına rağmen 1999, 2000, ve 2001 Fransa Bisiklet Turu yarışlarını kazanmıştır (Şenoğuz, 2002).

Bireysel sporlara genellikle daha küçük yaşlarda başlanıldığı için bireysel sporlarda antrenörlerin sporcularıyla birebir daha fazla ilgilenme imkanı olduğundan antrenörler sporcularının yeteneklerinin ve becerilerinin daha iyi keşfedilip geliştirilmesini sağlar.

2.8.2. Takım Sporlarında Antrenörün Görev Sorumlulukları

Takım sporlarında antrenörlerin önceliği takımı oluşturan ve birbirlerinden farklı karakterlere , ahlaki değerlere; duygusal, psikososyal,ve sosyoekonomik yapıya sahip olan sporcuları ortak bir amaç için bir araya getirip istenilen hedeflere ulaştırmaya

kadar uyumlu bir şekilde mücadele etmelerini sağlamaktır. Takım sporlarında bir araya gelen sporcuların takıma inanma, takımla bir olma, ortak mücadele verme, başarıyı grup halinde paylaşmak vb. gibi ortak hedefleri olmalıdır.

Birbirinden yetenekli ve başarılı sporcuları biraya getirmek tek başına takım için mücadele vermelerinde, takıma bağlılık kazanmalarında yeterli olmaz Buna bağlı olarak da antrenörler de başarı sağlayamaz. Antrenörler ve takımı oluşturan sporcular arasında çok iyi bir iletişim ve işbirliği olmalıdır. Bu anlamda antrenörler sporculara takım bir olup başarıya inancını kazandırmada üç önemli ve öncelikli faktör vardır.

- a. Antrenör ve bireysel sporcu iletişimi
- b. Antrenör ve takım iletişimi
- c. Takım sporcularının birleriyle iletişimi

Hatta sporcuların aileleri, yakın çevreleri ile iyi bir iletişim hedeflenen başarıyı yakalamada en önemli adımlardır.

Takım performanslarının üst düzeye çıkabilmesi için grupların etkili yönetimine ve bu süreçlerde başarılı liderlik sergilenilmesine bağlıdır (Konter, 2004). Doğru takım üyelerinin seçilmesi, takımın başarısının birinci prensibidir. Yüksek verimli takım çalışmasının elde edilebilmesi için üç kilit faktör, şunlardır:

- a. Teknik ya da mesleki beceri
- b. Bir takım üyesi olarak çalışma becerisi
- c. Arzu edilen kişisel nitelikler (Çolakoğlu, 2015).

2.9. Antrenörlerin Sporcu Seçiminde ve Yetiştirmedeki Önemi

Bireyler, kendilerinde var olan sportif yeteneklerin farkında olmayabilirler. Ya da farkında olup içsel ve dışsal sebeplerden dolayı var olan yeteneği açığa çıkaramayabilirler. Hatta bu yeteneklerin farkında olmayan sadece bireyler değil aile, okul veya çevre olabilir. Antrenörler bu noktada yetenekli sporcuymu görmek ve sporcuların saklı olan yeteneklerini de açığa çıkarmak için çok önemli role sahiptirler. Bunu yaparken; sabırlı, yönlendirici ve iyi gözlemci olan antrenörler sporcu seçimindeki istenen başarıyı daha hızlı yakalayabilirler.

Yaşadığımız dönemde gelişen teknoloji ve spor bilimiyle birlikte spor etkinlikleri de hızla gelişmiştir. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak ülkelerin spor bilimine verdiği değer de artmıştır. Böylece sporun sağlıklı ve verimli nesiller yetiştirme düşüncesini yaymak ülkeler için önem kazanmıştır. Sporda istenen başarıya

ulaşmada; spora erken yönlendirme yüksek verim sağlayacak branşlara zamanında kanallize edilmelidir. Yeteneklerin keşfedilip spor dallarına yönlendirirken de her çocuğa çağının gereği olan oyun ve beden eğitimi fırsatı sunulmalıdır (Yamaner, 2001).

Hareket, değişim ve evrimleşme süreci içinde doğada bulunan her şey gibi antrenörlükte bu değişen süreci yaşamaktadır. Antrenörler; antrenörlük kavramını durağan olmayan aktif ve değişen bir bakış açısıyla değerlendirip uygularlarsa bu antrenörlerin başarılarına ve performanslarının artmasına katkı sağlar. Süreç içerisindeki antrenörler kendilerini, koşulları ve sporcuları da olumlu yönde değiştirebilirler (Konter, 2004). Burada bilinçli ve eğitimini değişen şartlara göre yenileyen bir antrenörün sporcu seçerken sporcuyu birçok yönüyle ele alıp bunu yaparken de uzun bir zamana yayıp ani olumsuz kararlar vermeden sabırlı bir şekilde süreci tüm yönleriyle takip edebilirler.

Bir antrenör sporcularının yeteneklerini ve becerilerini gözlemleyip öğrenmeye çalışırken, sporcularının tecrübe kazanacakları, mutlu ve kendilerini rahat hissedebilecekleri ortamı yaratmakta sorumludurlar. Antrenörün başarılı sayılabilmesi için de bazı kişilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir. Bu özellikler şunlardır; *İyi algılama*: Tüm kuralları, teknik taktik becerileri bilmeli ve buna göre plan ve programını oluşturmalıdır.

İleri görüşlülük: Antrenörün ulaşmayı istediği hedefleri ,öncesinde tüm yönleriyle tahmin ederek önlemlerini alarak çalışmalıdır.

Şefkatli davranma: Antrenör spor ve özel yaşamında anlayışlı , tahammüllü ve ilgili bir davranış sergilemelidir.

Sağlam kişilikli olma: Antrenörün dürüst ve doğru olan davranışları sergilemeli. Sporcuları tarafından örnek alındığının bilincinde olarak hareket etmelidir.

Mizah yeteneği: Antrenör çalışma ortamında ve sporcularıyla yeri geldiğinde şakalaşabilecekleri, gülebilecekleri, keyif verici bir ortam yaratabilmelidirler (Donuk, 2007).

2.10. Antrenörlerin Sporcu Seçiminde Dikkat Etmesi Gerekenler

Her sporcu tüm yönleriyle tek ve özeldir. Sporcu seçiminde, sporcuların yeteneklerinin hangi yönde ne düzeyde olduğunu belirlerken kapsamlı ve uzun süreli çalışmalara yani antrenmanlara ihtiyaç vardır. Sporcunun yeteneğinin hangi branşta ve

ne derece olduğunu belirlemek antrenörün önemli görevlerinden biridir. Antrenör çok iyi gözlem yapabilen, yönlendiren kişi olmalıdır. Bunları yaparken de aynı zamanda antrenörler sporcuyu tüm yönleriyle gözlemleyebilen kişi değildir.

Spor eğitiminde birçok kişinin sorumluluğu vardır. Bu kişiler antrenörler, öğretmenler, hakemler, aileler, yöneticiler, seyirciler ve basın yayın organlarıdır. Sporcu seçiminde, yeteneklerin keşfedilip geliştirilmesinde antrenörler ilk sıradadır. Bundan dolayı da antrenörlerin birçok alanda üst düzey bilgilere sahip olması sporcuların yetenek seçimindeki başarıyı yükseltecek ve birçok kişiyi spora kazandıracaktır. Yetenekli ve başarılı sporcu seçimi ve yetiştirilmesinde antrenörlerin dikkat etmesi gerekenler; her spor dalına özgü seçimler farklılık gösterir, antrenmanlı ve antrenmansız kişilere farklı yetenek taraması yapılması gerekir, yetenek taramaları bir kez değil birçok kez yapılması gerekir, sporcuların daha erken yaşlarda yetenek taramasına alınması gerekir, sporcular çok yönlü bir şekilde izlenilmesi gerekir, sporcuların gelişmesini etkileyecek özellikler daha profesyonel bir yaklaşımla ele alınırsa yetenekli ve başarılı sporcu kazanılmasında önemli olacaktır (Muratlı, 2003).

Her sporcu adayının bedensel ve ruhsal özellikleri, kişilik özellikleri, bedensel ve ruhsal zorlanmalara dayanma gücü farklıdır. Bunun yanı sıra, her spor dalı kendine özgü bazı bedensel ve ruhsal özelliklere sahip olunmasını gerektirir. Buna göre, herhangi bir spor dalı için uygun olduğu düşünülerek seçilen sporcu adayı, seçildikten sonra uygun biçimde yetiştirilir, başarıya ve şampiyonluğa koşullandırılır. Bu seçiminde, o spor dalının gerektirdiği bedensel ve ruhsal zorlanmanın biçim ve niceliği, kişilik özellikleri ve güdülenmenin niteliği önem taşır. Sporcu seçiminde ve antrenmanlarda bu özelliklerin varlığına dikkat etmek ve geliştirmek gereklidir (Doğan, 2005).

Sporcu seçiminde ve gelişiminde, aşağıdaki ön şartların, her spor dalına özgü biçimde belirlenmesi ve belirlenen bulguların ışığında gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu ön şartlar şunlardır ;

1. Antropometrik Ön şartlar: Sporcunun; boyu, kilosu, vücut yapısı, vücudunun ağırlık merkezi v.b. özellikleri.
2. Kondisyonel Ön Şartlar: Sporcunun; genel ve özel dayanıklılığı, statik ve dinamik kuvveti, sürat, reaksiyon niteliği, beceri ve hareketlilik gibi özellikleri.
3. Tekno-Motorik Özellikler: Sporcunun; denge yeteneği ve yer, mesafe, tempo hissi ve topa yatkınlığı, ritmik ve akıcılık gibi özellikleri.
4. Öğrenim Yeteneği: Sporcunun algılama, gözlem ve analiz etme özellikleri

5. Performans İçin Ön Şartlar : Sporcuların; yüklenmelere dayanabilme özelliği, antrenman isteği başarıya ulaşma arzusu gibi özellikleri.
6. Zihinsel Yetenekler: Dikkat, motorik, akılcılık, yaratıcılık inisiyatif kullanma kullanabilme yeteneği, taktik yeteneği gibi özellikler.
7. Sosyal Faktörler: Liderlik; sorumluluk taşıma, takım anlayışı gibi özellikler.
8. Psikolojik Ön Şartlar: Sağlam psikolojik yapı, müsabakaya hazır olma, strese dayanabilme, zoru başarma isteği gibi özellikler (Yamaner, 2001).

2.11. Antrenör Olabilme Şartları

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.
- b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak.
- c) Spor dallarının özelliğine göre ilgili federasyon tarafından hazırlanan antrenör eğitim talimatında belirlenen sağlık şartlarını taşımak.
- ç) Taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenек yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık veya cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, fuhuş, uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti, kullanımı, kullanımını kolaylaştırma, kullanmak için satın alma, kabul etme veya bulundurma, haksız mal edinme, şike ve teşvik primi suçlarından mahkûm olmamak.
- d) En az on sekiz yaşını bitirmek şartıyla spor dalının özelliğine göre ilgili federasyon tarafından belirlenen yaş sınırlamasına uygun olmak.
- e) 13/7/2019 tarihli ve 30830 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Spor Disiplin Yönetmeliği ile federasyonların disiplin veya ceza talimatlarına göre son üç yıl içinde olmak şartıyla bir defada altı aydan fazla veya toplamda bir yıldan fazla ceza almamış olmak.
- f) Birinci fıkranın (e) bendinde yer alan hüküm; dopingle mücadele kural ihlali sebebiyle iki yıl ve üzeri hak mahrumiyeti cezası alanlar yönünden ceza alınan süre boyunca bu Yönetmelik kapsamında yapılacak antrenör eğitim programlarına katılamama şeklinde uygulanır.

g) Başvurunun ilan edilen kontenjandan fazla olması halinde, antrenör eğitim programı uygulama eğitimine katılacak olanlar, ilgili federasyonun antrenör eğitim talimatında belirleyeceği şartlar doğrultusunda sıralanır (GSB, 2019).

2.11.1. Antrenörlük Eğitimi Aşamaları

Antrenörlerin gelişimine katkı sağlamak ve çalışmalarına bilimin ışığı altında rehberlik etmek amacıyla hazırlanarak yürürlüğe giren yeni Antrenör Eğitimi Yönetmeliğine göre Antrenör Eğitim Sistemi Temel (Teorik) ve Uygulama Eğitimi olarak 2 aşamadan oluşmaktadır.

Temel eğitim; kademeler itibarıyla antrenör eğitim programı kapsamında düzenlenen 5 Modülden oluşan uzaktan eğitim olarak yapılması planlanan teorik eğitimi ifade etmektedir.

- 1.Spor ve Sağlık Bilimleri,
- 2.Antrenman ve Hareket Bilimleri,
- 3.Spor Yönetimi,
- 4.Sporda Öğrenme ve Öğretme,
- 5.Sporda Psiko-Sosyal Alanlar,

Temel eğitime başvuranların uygulama eğitimine katılacaklarda aranacak şartlara da haiz olması gerekmektedir. T.C. Vatandaşı Olmak, 18 Yaş, En Az Lise ve Dengi Okul mezunu olmak,

Sınavlarda temel eğitim modüllerinden en az 60 ve üzeri puan alanlar o modül için başarılı sayılır. 2 ay 10 gün sürecek olan teorik eğitim, Anadolu Üniversitesi ile imzalanan protokol kapsamında Açıköğretim Fakültesi tarafından yürütülecek ve uzaktan eğitim modeli ile gerçekleştirilecektir. Teorik eğitimde başarılı olan adaylar ilgili federasyonca açılacak olan uygulama eğitimine katılabilecektir.

Uygulama Eğitimi;

Temel Eğitimi başarı ile bitirenlerin federasyonlarca yapılan eğitimini ifade eder. 18 Yaş (İlgili federasyon tarafından belirlenen yaş sınırlamasına uygun olmak), En Az Lise ve Dengi Okul, T.C. Vatandaşı Olmak, Federasyon eğitim talimatında belirtilen sağlık şartlarını taşımak, Antrenör Eğitimi Yönetmeliğinin 7.maddesinin (ç) bendinde yer alan suçlardan mahkum olmamak, Spor Disiplin Yönetmeliği ile federasyonların disiplin veya ceza talimatlarına göre son üç yıl içinde olmak şartıyla bir defada altı aydan fazla veya toplamda bir yıldan fazla ceza almamış olmak Uygulama eğitiminde yer alan derslerden ayrı ayrı 70 ve üzeri puan alan adaylar başarılı sayılır

Antrenör eğitimi programından muafiyet hakkı olan bazı bölümler var bunlar şunlardır;

Antrenörlük Eğitimi Bölümü

Diğer Bölüm Mezunları (Spor Yöneticiliği, Rekreasyon, Bed, Eğt, ögr. vb)

Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı,

Spor lisesi ve diğer ortaöğretim mezunu olup Antrenör Eğitimi Yönetmeliğinin 20. 21. ve 23. maddeleri hükümlerinde yer alan haklardan faydalananlar (GSB, 2020).

2.11.2. Antrenörlük Kademeleri

- a) Yardımcı antrenör (birinci kademe): Üst kademe antrenör nezaretinde spor faaliyetine katılanlara yardımcı olmak.
- b) Temel antrenör (ikinci kademe): Minikler ve yıldızlar kategorisinde antrenmanı planlamak, uygulamak ve değerlendirmek.
- c) Kıdemli antrenör (üçüncü kademe): Tüm yaş kategorilerinde ve milli takımlarda antrenmanı planlamak, uygulamak, değerlendirmek ve sporcunun kariyer planlamasına yardımcı olmak.
- c) Başantrenör (dördüncü kademe): Tüm yaş kategorilerinde ve milli takımlarda orta vadeli antrenman programlarını planlamak, uygulamak, değerlendirmek, analiz etmek, güncellemek ve sporcuların kariyer planlanmasında yardımcı olmak.
- d) Teknik direktör (beşinci kademe): Tüm yaş kategorilerinde ve milli takımlarda koordinatörlük yapmak, orta ve uzun vadeli antrenman programları planlamak, uygulanmasını sağlamak, denetlemek, değerlendirmek, analiz etmek ve stratejiler geliştirmek, istenildiğinde Bakanlığa ve ilgili federasyona rapor hazırlamak ve sporcuların kariyer planlamasına yardımcı olmak (GSB, 2019).

2.12. Antrenörlerin Görev Alanları

1. Amatör veya profesyonel spor kulüpleri,
2. Milli eğitim kurumlarına bağlı okullarda,
3. Halk eğitim merkezlerinde,
4. Üniversitelerde,
5. Gençlik ve spor müdürlüklerinde, görev yapabilirler.

2.13. Karar Verme ve Önemi

Karar alma konusunda insanlar dışardan gözlenen davranışlar ile ilgili yüzyıllar boyunca kuramlar geliştirmişlerdir. Beynin düşünmedeki süreçlerine dair ulaşılamayan birçok bilgi olduğu için karar verme sürecini farklı hipotezlerle açıklamaya çalışmışlardır. Bu hipotezler Antik Yunan'dan bu yana insanların akılcı varlıklar olduğunu, karar alırken mantıklı bir şekilde kararın eksilerini artılarını düşünerek verildiğine inanılmıştır. Fakat farklı alanlardan oluşan beyinin bir parçası da duygulardır. Duygularımız iyi veya kötü yönde kararlarımızı etkiler (Aydar, 2009).

İyi bir karar verme sürecinde zamana ihtiyaç vardır. Verilecek karar için sorunları araştırmak ve alternatifler incelemek gerekir. Sabırlı olmak iyi karar vermek için çok önemlidir. Bunun yanı sıra hızlı karar vermemiz gereken durumlarda yaşamımızda edindiğimiz deneyimlerimiz bize rehber olacaktır (Yarmalı, 2003).

En çok neyi bilmek ihtiyacındayız? Bütün bildiğimiz geçmiş hakkındadır. Ama bütün kararlarımız geleceğe aittir. Bu bağlamda, karar verme davranışı belirli koşullar gerektirir. Bunlar şöyle sıralanabilir;

- Karar verme gereksinimini ortaya çıkaran bir seçme sorununun varlığı ve bu sorunun birey tarafından hissedilmesi;
- Güçlüğü giderecek birden fazla seçeneğin bulunması;
- Bireyin seçeneklerden birine yönelme özgürlüğüne sahip olmasıdır (Tarakçı, 2010).
- Çolakadıoğlu vd. (2007), yaptıkları çalışmada: “Birey eğer etkili kararlar verebiliyorsa bu durum yaşamından aldığı doyumun artmasına, kendini iyi hissetmesine; etkili kararlar veremiyorsa, bu durum da yaşamının zorlaşmasına ve kendini kötü hissetmesine neden olabilmektedir”.

2.13.1. Karar Verme Süreci

Karar verme sürecini, bilişsel bir süreç olarak görür ve ilk olarak bireyin karar vermeyi gerektirecek bir ihtiyacın olması, ikinci olarak bir hedef ya da bir amaca göre bireyin hedefine ulaştıracak tüm bilgi toplaması ve son olarak seçeneklerden birine karar kılmasıyla açıklar (Kökdemir, 2003).

Kararlarımız sadece anlık olaylardan ibaret değildir ve birbiri ile bağlantılı birtakım süreçler şeklinde gelişir. Birçoğunu doğrudan göremediğimiz bir dizi etki tepki ile kuşatılmışlardır. Bir karar örgüsü şu aşamalardan oluşur: kararın meydana geldiği değişim unsurları, diğer kararlar, organizasyonun yapısı, diğer kişilerin

görüşleri ve hedefleri, kendi tecrübelerimiz, hırslarımız, hedeflerimiz, hislerimiz ve korkularımız (Çimen,1999). Karar verme sürecinin başlangıcında doğuştan getirdiğimiz ve sonradan eğitim ve çevre yoluyla edindiğimiz zihinsel ve problem çözme becerilerimizin farkında olmak ve bu becerileri geliştirmek karar verme sürecinde etkili olacaktır. Aynı zamanda zihnimizde bize anahtar olacak sorular olmalı bunlar şöyle sıralanabilir:

Hedefim nedir?

Gerekli bilgim var mı?

İşe yarayacak seçeneğim var mı?

Seçenekleri doğru değerlendirebilecek miyim_?

Pratiğe geçtiğimde karar doğru görünüyor mu? (Güneş, 2005).

Karar verme sürecinde gerçekten yararlanacağınız beş adımlı bir yaklaşım vardır.:

- 1.Adım: Probleminizi (amacınızı) belirleyiniz.
- 2.Adım: Gerekli bilgileri toplayınız.
- 3.Adım: Sonuca ulaşabileceğiniz uygun seçenekleri yaratınız.
- 4.Adım: Kararınızı veriniz.
- 5.Adım: Verdiğiniz kararları uygulayınız ve sonuçları değerlendiriniz (Kalaycı, 2000).

2.13.2. Karar Verme Stilleri

Karar verme stillerinde literatürde çok farklı tanımlar yapılmıştır. Bunlardan bazıları şöyledir;

Scott ve Bruce (1995); yaptıkları çalışmada karar verme stillerinde beş karar verme stili tanımlanmıştır:

- 1- Rasyonel karar verme stili: Kişilerin bilinçli, mantıklı bir şekilde aldığı kararları ve sonuçları da değerlendirildiği ve araştırıldığı kararlardır.
- 2- Sezgisel karar verme stili : Akılcıl karar vermekten çok iç sesiyle yani duyguların ön plana alarak verilen kararlardır.
- 3- Bağımlı karar verme stili: Kişilerin tek başlarına inisiyatif alamadığı başkalarının düşüncelerine ve yönlendirmelerine göre verilen kararlardır.
- 4- Kaçıngan karar verme stili: Kişilerin karar vermek istemediği ve tepkisiz kaldığı yaklaşımdır.
- 5- Spontan Karar Verme: Kişilerin anlık ve duruma göre hareket ederek gelişi güzel karar verme yaklaşımıdır (Akt. Acar, 2020)

Sistematik Bir Yaklaşım:

1. Hedefleri belirleme. Burada kararın amacını belirlenmeli ve ne gibi sonuçları ya da hedefleri sağlaması gerektiği göz önünde tutulmalıdır.
2. Bilgi toplama. Yapmak zorunda olduğumuz seçimler için elimizde yeterli bilgi olması gerekir.
3. Alternatif çözümler belirleme. Tüm olası seçenekleri gözden geçirmek önemlidir.
4. Seçenekleri hesaplama. Bu aşama, karar seçimlerinin daha önce belirlenen karar hedeflerini ne dereceye kadar karşılayacağını saptamayı içermektedir.
5. En iyi seçimi yapma: Değerlendirmeden sonra en iyi seçim, çok sayıdaki teknik ya da otoriter veya demokratik yaklaşımlardan biri kullanılarak yapılır (Yarmalı, 2002).

2.13.3. Sporda Karar Verme

Karar verirken; bizi amacı ve hedefe ulaştıracak kararların alınması önemlidir. Sporda karar verirken; antrenörlerin, yöneticilerin, sporcuların amaçların ve neyi hedeflediklerinin mutlak farkında olmaları gerekmektedir. Bu farkındalıktan sonra kararların sonuca dayalı yani sadece sporda başarıya ulaştıracak yönde değil aynı zamanda kararların etik, doğru, isabetli, etkili, ve zamanında alınmış olması gerekir. Karar verirken bu özellikler dikkate alınıp uygulanırsa kararın sonucu hem başarılı hem de karar verme sürecinde spora, sporcuya, antrenöre tüm iyi değerleri kazandırmış olacaktır. Sonucu iyi olan kararlar bir sonraki karar içinde deneyim oluşturacaktır.

Önemli bir nokta da sporun sadece tek bir sporcuyu, antrenörü ya da seyirciyi etkilemeyecek olması. Sporda alınan tüm kararlar, karar süreci ve kararın sonuçları geniş bir şekilde tüm sporcuları, antrenörleri, aileleri, yöneticileri, mücadele edilen müsabakaları da etkileyecektir.

Sporda çoğu zaman sporcular önceden planlanmamış ani kararlar vermek zorunda kalabilirler. Bu sporun aktif ve sürekli daha iyisini yapmak için gelişen süreçlerinin olmasından kaynaklanır. Bu da daha fazla ve hızlı karar vermeyi gerektirecektir. Daha sık ve hızlı kararlar alma sürecinde ise daha dikkatli olunması gerekmektedir. Antrenörlerin hata yapmamak ve verilen kararın olumsuz sonuçlar doğurmaması için kendilerince alternatif karar verme yöntemleri oluşturmalarıdır. Bu yöntemlerden biri bilişsel süreçlerimizi geliştirmek olmalıdır. Karar verme bilişsel süreçlerden oluştuğu için bilişsel anlamda kendimizi geliştirmeye yönelik yapılan her

Çalışma verilecek kararların daha iyi sonuç çıkarmasına yardımcı olacaktır. Bir diğerk yöntem ise deneyimlerimizden faydalanmak olacaktır. Daha önce tecrübe edilen yani karar verirken ve karar sonucunda olumlu ve olumsuz yaşadığımız her olay bir sonraki karar için yol gösterici olacaktır

Spor takım ışıdır. Başarı veya başarısızlıkta tek kişiye ait değıl gruba aittir. Karar verirken de kararın sonucundan sadece kararı veren kişi değıl tüm grubun etkileneceğini düşünerek hareket edilmelidir. Örneğın kişisel hırs veya iyi bir sonuç için her şeyi mübah sayan bir anlayışın sonucu herkese mal olacağından grup için daha geniş çerçeveli ve daha mantıklı daha ahlaki kararlar verilmesi gerekir. Bu özelliklere dikkat edilerek verilen kararlarda sonuç iyi veya kötü olsa da spor ahlakına uygun bir yaklaşım olmuş olacaktır.

Sporda hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi, iyi bir kararın sporda ne derece önemli olduğunun bilincine varılması ve bu bilinçle hareket edilmesi için eğitimin önemi büyüktür. Karar vermede eğitimin bu gücünden yararlanmak bizi hedeflenen başarıya ulaştıracaktır.

Sporda verilen kararlarda, tüm üyelerle birlikte kararların takibinin yapılması birçok avantaj kazandırılabilir. Bu avantajlar; kişilerin birbirlerini daha iyi tanımalarının sağlanması, kişisel gelişimlerinin geliştirilmesini, grubun iletişiminin sağlıklı olmasını, kişilerin birbirlerini nemsemelerini sağlar (İmrek, 2003).

Karar vermeye yönelik eğitimi etkileyen faktörler (Barth,1976),

1.Stratejik- Taktik Karar, 2. Duygusal zellikler ve Kişilik, 3.İnsiyatif, Karar Verme Becerisi, Kabul Ettirebilme, 4.Sensonik Beceriler; Adapte olma becerisi, kontrol becerici, farklılaşma becerisi, 5. Müsabaka Duygusu, 6. Dşncel Yeterlilik; stratejik taktik düşünebilme, antisipasyon becerisi, karar beceresi, 7.Stratejik-Taktiksel Bilgi: oyun kuralları bilgisi ve duruma özel stratejik ve taktiksel kural bilgisi.

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Materyal

Bu çalışmanın evrenini Samsun ilinde görev alan antrenörler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Samsun ilinde aktif görev yapan 100 antrenör oluşturmaktadır.

Bu çalışmada antrenörlere geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan “Melbourne karar verme ölçeği I-II” uygulanmıştır.

Bu tez çalışması için Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu’ndan 26.02.2021 karar tarihli 2021/170 sayılı (EK-1) alındı. Etik kuruldan onay alındıktan sonra katılımcılara tez çalışması hakkında ayrıntılı bilgi ve açıklama yapıldıktan sonra , gönüllü olarak katıldıkları çalışmada anketi eksiksiz olarak doldurmaları istenmiştir.

3.2. Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ)

Orijinali Mann vd. (1998), tarafından geliştirilmiş olan Melbourne Karar Verme Ölçeğini, Deniz (2004), Türkçe’ye uyarlayarak geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmıştır. Melbourne Karar Verme Ölçeği iki kısma ayrılmaktadır.

Ölçeğin Birinci Kısımı: Karar vermede özsaygıyı (kendine güven) belirlemeyi amaçlamaktadır. Altı maddeden oluşmakta ve üç maddesi düz, üç maddesi ters yönde puanlanmaktadır. Puanlama maddelere verilen “Doğru” yanıtı 2 puan, “Bazen Doğru” yanıtı 1 puan, “Doğru Değil” yanıtı 0 puan şeklinde yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek maksimum puan 12’dir. Yüksek puanlar karar vermede özsaygının yüksek olduğunun göstergesidir.

Ölçeğin İkinci Kısımı; Melbourne Karar Verme Ölçeği II (MKVÖ II) ise 22 maddeden oluşmakta ve karar verme stillerini ölçmektedir. Dikkatli (6 madde), Kaçıngan (6 madde), Erteleyici (5 madde) ve Panik (5 madde) Karar Verme stilleri olmak üzere dört alt faktörü bulunmaktadır (Deniz, 2004)

1. *Dikkatli Karar Verme Stili:* Bireyin karar vermeden önce özenle gerekli bilgiyi araması ve alternatifleri dikkatlice değerlendirdikten sonra seçim yapma durumudur. Bu faktör altı madde (2, 4, 6, 8, 12, 16) ile ifade edilmiştir.

2. *Kaçıngan Karar Verme Stili:* Bireyin karar vermekten kaçınması, kararları başkalarına bırakma eğiliminde olması ve böylece sorumluluğu bir başkasına

devrederek karar vermekten kurtulmaya çalışma durumudur. Bu faktör altı madde (3, 9, 11, 14, 17, 19) ile ifade edilmiştir.

3. *Erteleyici Karar Verme Stili*: Bireyin kararı geçerli bir neden olmaksızın sürekli erteleme, geciktirme ve sürüncemede bırakma durumudur. Bu faktör, beş madde (5, 7, 10, 18, 21) ile ifade edilmiştir.

4. *Panik Karar Verme Stili*: Bireyin bir karar durumu ile karşı karşıya kaldığında, kendini zaman baskısı altında hissederek aceleci davranışlar sergileyip çabuk çözümlere ulaşma çabası durumudur. Bu faktör, beş madde (1, 13, 15, 20, 22) ile ifade edilmiştir.

Melbourne Karar Verme Ölçeğinin Güvenirliği

MKVÖ I-II'nin güvenilirliği testin tekrarı ve iç tutarlılık yöntemleriyle ayrı ayrı hesaplanmıştır. Bu amaçla 2002–2003 öğretim yılında S.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Bilgisayar Sistemleri Öğretmenliği ve Otomotiv Öğretmenliği bölümlerinden seçilen 56 öğrenciye üç hafta arayla iki kez uygulama yapılmıştır. Testin tekrarı yöntemi ile alt ölçeklerden elde edilen güvenilirlik katsayıları, karar vermede öz saygı $r = .85$, dikkatli karar verme stili ile $r = .83$, kaçınan karar verme stili ile $r = .87$, erteleyici karar verme stili ile $r = .68$, panik karar verme stili ile $r = .84$ olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin iç tutarlılığının hesaplanmasında madde analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeklerde yer alan toplam 28 maddenin, 26'sının madde toplam korelasyonları .33'ün üstünde; diğer 2 maddenin madde toplam korelasyonu ise 26 ve 27 bulunmuştur. Madde yüklerinin istatistiksel olarak yeterli düzeyde olduğu anlaşılmıştır. 154 üniversite öğrencisine uygulanan MKVÖ I-II'nin iç tutarlılık katsayıları karar vermede öz saygı için Cronbach Alpha = .72, karar verme stili alt boyutlarından dikkatli karar verme için Cronbach Alpha = .80, kaçınan karar verme için Cronbach Alpha = .78, erteleyici karar verme için Cronbach Alpha = .65, panik karar verme için Cronbach Alpha = .71 olduğu bulunmuştur (Deniz, 2004).

Melbourne Karar Verme Ölçeği'nin Geçerlik Çalışmaları

Melbourne Karar Verme Ölçeği'nin geçerlilik çalışmaları için kapsam geçerliliği ve benzer ölçekler geçerliliği yöntemi kullanılmıştır. Kapsam geçerliliği uzman kanısına başvurularak gerçekleştirilmiştir. Alanda uzman olarak çalışan kişiler, MKVÖ I-II'yi incelemeleri sonucunda, ölçek maddelerinin içeriği ve niteliğinin ilgili alt ölçekleri ölçebilecek nitelikte olduğunu belirtmişlerdir. Benzer ölçekler geçerliliği ise Kuzgun (1992), tarafından geliştirilen Karar Stratejileri Ölçeği (KSÖ) ile yapılmıştır. Öğrencilere MKVÖ I-II ve Karar Stratejileri Ölçeği birlikte uygulanmıştır.

MKVÖ I-II'nin alt ölçekleri ile KSÖ'nin alt ölçekleri arasındaki korelasyon katsayıları $r=.15$ ile $r=.71$ arasında değiştiği ve MKVÖ I-II ile KSÖ arasındaki 0.01 ve 0.05 düzeylerinde anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlarla MKVÖ I-II'nin yüksek düzeyde geçerli olduğunu belirlenmiştir (Deniz, 2004).

Melbourne Karar Verme Ölçeği'nin Değerlendirilmesi

MKVÖ I: Karar vermede öz saygıyı (kendine güven) belirlemeyi amaçlayan bir ölçektir. Altı (6) maddeden oluşmakta ve üç maddenin (2, 4, 6) tersi puanlanmaktadır. Puanlama maddelere verilen “Doğru yanıtı” 2 puan, “Bazen doğru” yanıtı 1 puan, “Doğru değil” yanıtı 0” puan şeklinde yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 12’dir. Yüksek puanlar karar vermede öz saygının yüksek olduğunun göstergesidir (Deniz, 2004). MKVÖ II: Yirmi iki (22) madde vardır. Ölçek karar verme stillerini ölçmektedir. Alt ölçekleri kapsayan sorular ; 1. Dikkatli: 2, 4, 6, 8, 12, 16. maddeler 2. Kaçınan: 3, 9, 11, 14, 17, 19. maddeler 3. Erteleyici: 5, 7, 10, 18, 21. maddeler 4. Panik: 1, 13, 15, 20, 22. maddeler MKVÖ II’nin puanlanmasında; dikkatli (0 - 12), kaçınan (0 - 12), erteleyici (0 - 10) ve panik (0–10) puan aralığı ile değerlendirilmiştir. Bu ölçekte MKVÖ I gibi yanıtlanmaktadır. Puanların yüksekliği ilgili karar verme stilini kullanıldığını belirtmektedir.(Deniz, 2004).

3.3. Metot

Verilerin toplanması; verileri toplamak amacıyla, Samsun merkez ve ilçelerinde takım ve bireysel sporlarda farklı branşlarda Gençlik Spor Müdürlüklerinde, Halk Eğitim Merkezlerinde, Devlet ve Özel Okullarda ve Klüplerde görev yapan antrenörlerle belirlenen tarihler arasında örneklem grubundaki; 100 antrenör belirlenmiştir.

3.4. Test Protokolü

Veri toplama işi başlamadan önce antrenörlere, ölçeklerle ilgili yönergeler okunmuş ve uygulama ile ilgili gerekebilecek bilgiler sunulmuştur. Uygulama sonunda ölçek toplanmış ve sıraya göre sınıflandırılmıştır.

3.5. İstatistiksel Değerlendirme

Toplanan veriler SPSS 22 paket programına kullanılarak analiz edildi. Katılımcıların yaş ve ölçek maddelerine ait veriler betimsel olarak analiz edildi. Verilerden alınan değerlerin normallik testleri için örneklem grubu 50'den büyük olduğu için Kolmogorov-Smirnov testi kullanıldı. Veriler normal dağılım gösterdiği için Tek-Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Independent t testi kullanılmıştır. İstatistiksel değerler %95 güven aralığında ve $p<0,05$ ve $p<0,01$ anlamlılık düzeylerinde değerlendirmeye alındı.

4. BULGULAR

Tablo 4.1. Katılımcıların yaş dağılımları

Yaş	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
18-34	40	40,0	40,0	40,0
35-44	40	40,0	40,0	80,0
45-65	20	20,0	20,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.1'e göre çalışmaya katılanların %40'ı 18-34 yaş arası, %40'ı 35-44 yaş arasında ve %20'si 45-65 yaş arasında olduğu bulunmuştur.

Tablo 4.2. Katılımcıların cinsiyet dağılımları

Cinsiyet	N	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Erkek	70	70,0	70,0	70,0
Kadın	30	30,0	30,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.2'ye göre çalışmaya katılanların %70'i erkek ve %30'u ise kadın katılımcılardan oluşmaktadır.

Tablo 4.3. Katılımcıların medeni durum dağılımları

Medeni Durum	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Bekâr	36	36,0	36,0	36,0
Evli	64	64,0	64,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.3'e göre çalışmaya 36 bekar ve 64 evli kişi katılmıştır. Yine tabloya göre çalışmaya katılanların %36'sı bekar ve %64'ü evli katılımcılardan oluşmaktadır

Tablo 4.4. Katılımcıların eğitim düzeyleri

Eğitim	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Lise	17	17,0	17,0	17,0
Üniversite	71	71,0	71,0	88,0
Lisansüstü	12	12,0	12,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.4'e göre eğitim düzeyleri lise mezunu %17, üniversite mezunu olanlar %71 ve lisansüstü mezunu %12 şeklinde oluşmaktadır.

Tablo 4.5. Katılımcıların gelir düzeyleri

Gelir	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
2000-3000 TL	20	20,0	20,0	20,0
3000-3500 TL	20	20,0	20,0	40,0
4000 TL üstü	60	60,0	60,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.5'e göre gelir düzeyleri 4000 TL üstü olan katılımcıların sayısı 60, 3000-3500 TL olan katılımcıların sayısı 20, 2000-3000 TL olan katılımcıların sayısı 20 kişiden oluşmaktadır.

Tablo 4.6. Katılımcıların bireysel ve takım sporlarında görev yaptığı branş dağılımları

Antrenörlük yaptığı branş	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Bireysel	52	52,0	52,0	52,0
Takım	48	48,0	48,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.6'ya göre bireysel ve takım sporlarında görev yapan katılımcıların %52'ini bireysel sporlar, % 48'ini ise takım sporları oluşturmaktadır.

Tablo 4.7. Katılımcıların meslekteki görev süreleri

Tecrübe	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
1-5 Yıl	20	20,0	20,0	20,0
5-10 Yıl	20	20,0	20,0	40,0
10-15 Yıl	33	33,0	33,0	73,0
20-25 Yıl	27	27,0	27,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.7'de katılımcıların görev sürelerine göre kişi sayıları 10-15 yıl olanlar 33, 20-25 yıl olanlar 27, 5-10 yıl olanlar 20, 1-5 yıl olanlar ise 20 kişi olarak saptanmıştır.

Tablo 4.8. Katılımcıların yaşadıkları yer

Yaşadığı Yer	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
İlçe	27	27,0	27,0	27,0
İl	73	73,0	73,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.8'e göre katılımcıların yaşadığı yer dağılımlarının %27'si ilçede, %73'ü ise ilde yaşamakta olduğu görülmüştür.

Tablo 4.9. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı

Karar verme yeteneğine güvenirim	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Bazen Doğru	14	14,0	14,0	14,0
Doğru	86	86,0	86,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.9'a göre karar vermede özsaygı ölçeğinin karar verme yeteneğine güvenenlerin yüzdesi şu şekilde oluşmuştur; karar verme yeteneğine güvenen 86 (%86) kişiye bazen güvenenler ise 14 (%14) kişi olarak bulunmuştur.

Tablo 4.10. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı

Karar verirken kendimi birçok kişiden aşağı görürüm	n	Yüzden (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Doğru Değil	86	86,0	86,0	86,0
Bazen Doğru	14	14,0	14,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.10'a göre katılımcıların karar verirken kendimi birçok kişiden aşağı görürüm sorusuna verdiği cevapta 86 (%86) kişi doğru değil cevabı verirken bazen doğru cevabı verenlerin sayısı ise 14 (%14) kişi olarak bulunmuştur.

Tablo 4.11. Katılımcıların kendimi karar vermede başarılı olarak düşünürüm ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı

Kendimi karar vermede başarılı biri olarak düşünürüm	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Doğru Değil	3	3,0	3,0	3,0
Bazen Doğru	16	16,0	16,0	19,0
Doğru	81	81,0	81,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.11’de kendimi karar vermede başarılı biri olarak düşünürüm diyen katılımcıların %3’ü doğru değil, %16’sı bazen doğru, %81’i doğru olarak cevap verdiği görülmüştür.

Tablo 4.12. Katılımcıların kendimi o kadar cesaretsiz hissederim ki , karar verme uğraşından vazgeçerim ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı

Kendimi o kadar cesaretsiz hissederim ki, karar verme uğraşından vazgeçerim.	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Doğru Değil	94	94,0	94,0	94,0
Bazen Doğru	6	6,0	6,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.12’ye göre kendimi o kadar cesaretsiz hissederim ki, karar verme uğraşından vazgeçerim diyen katılımcıların %94’ü doğru değil, %6’sı bazen doğru cevabını verdiği saptanmıştır.

Tablo 4.13. Katılımcıların verdiği kararlar iyi sonuçlanır ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı

Verdiğim kararlar iyi sonuçlanır	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Doğru Değil	1	1,0	1,0	1,0
Bazen Doğru	44	44,0	44,0	45,0
Doğru	55	55,0	55,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.13’e göre katılımcıların verdiği kararlar iyi sonuçlar ölçeğine 1(%1) kişisi doğru değil, 44(%44) kişisi bazen doğru, 55(%55) kişisi doğru cevabı verdiği görülmüştür.

Tablo 4.14. Katılımcıların karar vermede diğer insanların benim kararımdan ziyade kendi kararlarının doğru olduğu konusunda beni ikna etmeleri kolaydır ölçeğinin yüzdelere göre dağılımı

Diğer insanların, benim kararımdan ziyade kendi kararlarının doğru olduğu konusunda beni ikna etmeleri kolaydır	n	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Doğru Değil	60	60,0	60,0	60,0
Bazen Doğru	36	36,0	36,0	96,0
Doğru	4	4,0	4,0	100,0
Toplam	100	100,0	100,0	

Tablo 4.14'e göre katılımcıların diğer insanların, benim kararımdan ziyade, kendi kararlarının doğru olduğu konusunda beni ikna etmeleri kolaydır ölçeğine 60 kişi doğru değil, 36 kişi bazen doğru, 4 kişi doğru cevabını verdiği görülmüştür.

Tablo 4.15. Katılımcıların karar vermede özsaygıyı (kendine güven) ölçeğinin toplam puanı

n	$\bar{x}$	Sd	Minimum	Maksimum
100	5,82	1,26	3,00	9,00

Tablo 4.15'e göre çalışmaya katılanların kendine güven puanı $5,82 \pm 1,26$ olarak bulunmuştur.

Tablo 4.16. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin cinsiyet, medeni durum, yaşadığı yere göre t testi karşılaştırması

		N	$\bar{x}$	Sd	f	t	p
Cinsiyet	Erkek	70	5,88	1,33	0,876	0,791	0,431
	Kadın	30	5,66	1,09			
Medeni Durum	Bekâr	36	5,58	1,31	1,199	-1,409	0,162
	Evli	64	5,95	1,22			
Antrenörlük_Takım_Bireysel	Bireysel	52	6,00	1,26	0,591	1,489	0,140
	Takım	48	5,62	1,24			
Yaşadığı Yer	İlçe	27	6,11	1,45	0,263	1,405	0,163
	İl	73	5,71	1,18			

Tablo 4.16'da katılımcıların antrenörlük yaptığı branş, cinsiyet, medeni durum, yaşadığı yere göre karar vermede öz saygıyı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında erkek katılımcıların kadınlara göre, evlilerin bekarlara göre, bireysel spor yapanların takım sporu yapanlara göre ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. İlçede yaşayan katılımcıların ortalamaları da ilde yaşayan katılımcılara göre yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.17. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin yaşa göre Anova testi karşılaştırması

Yaş Aralığı	N	$\bar{x}$	Sd	f	p
18-34	40	5,77	1,40	0,064	0,938
35-44	40	5,87	1,18		
45-65	20	5,80	1,19		
Toplam	100	5,82	1,26		

Tablo 4.17'ye göre katılımcıların yaş gruplarına karar vermede öz saygıyı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında diğer yaş kategorilerine göre 35-44 yaş arası katılımcıların ortalamaları daha yüksek bulunduğu görülmüştür.

Tablo 4.18. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin eğitim durumuna göre Anova testi karşılaştırması

Eğitim Durumu	N	$\bar{x}$	Sd	f	p
Lise	17	5,70	1,44	0,187	0,829
Üniversite	71	5,81	1,24		
Lisansüstü	12	6,00	1,20		
Toplam	100	5,82	1,26		

Tablo 4.18'e göre katılımcıların mezuniyet durumuna karar vermede öz saygıyı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında lisansüstü katılımcıların en yüksek, lise katılımcılarının ise en düşük olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.19. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin Gelir durumuna göre Anova testi karşılaştırması

	N	$\bar{x}$	Sd	f	p
2000-3000 TL	20	5,70	1,41	0,627	0,536
3000-3500 TL	20	6,10	1,29		
4000 TL Üstü	60	5,76	1,21		
Toplam	100	5,82	1,26		

Tablo 4.19'a göre katılımcıların gelir gruplarına karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin gelir

düzeyleri ortalamalarına bakıldığında 3000-3500 TL geliri olan katılımcıların diğer gelir grubuna göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.20. Katılımcıların karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinin Deneyime göre Anova testi karşılaştırması

	N	$\bar{x}$	Sd	f	p
1-5 Yıl	20	5,45	1,09		
5-10 Yıl	20	5,85	1,81		
10-15 Yıl	33	5,93	1,02	0,728	0,538
20-25 Yıl	27	5,92	1,17		
Toplam	100	5,82	1,26		

Tablo 4.20’de katılımcıların çalışma yılına göre karar vermede öz saygıyı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında mesleki görev süreleri 10-15 yıl olan katılımcıların öz güveni farklı görev sürelerine sahip katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.21. Tüm katılımcıların karar verme stilleri alt boyutları toplam puanları

	Dikkatli karar verme	Kaçıngan karar verme	Erteleyici karar verme	Panik karar verme
n	100	100	100	100
$\bar{x}$	10,63	3,26	2,85	2,61
Sd	1,76	2,33	2,12	2,05
Minimum	5,00	0,00	0,00	0,00
Maksimum	12,00	12,00	9,00	9,00

Tablo 4.21’e bakıldığında dikkatli karar verme alt boyutunda katılımcıların ortalaması $10,63\pm 1,76$ olarak bulunmuştur. Kaçıngan alt boyutunda katılımcıların ortalaması 3,26 olarak bulunmuştur.

Tablo 4.22. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	Sd	f	t	p
Dikkatli karar verme	Erkek	70	10,70	1,82	0,831	0,605	0,547
	Kadın	30	10,46	1,61			
Kaçıngan karar verme	Erkek	70	3,11	2,28	0,010	-0,953	0,343
	Kadın	30	3,60	2,44			
Erteleyici karar verme	Erkek	70	2,98	2,15	0,021	0,973	0,333
	Kadın	30	2,53	2,06			
Panik karar verme	Erkek	70	2,38	2,03	0,055	-1,683	0,096

Kadın	30	3,13	2,02
-------	----	------	------

Tablo 4.22’de katılımcıların cinsiyete göre karar verme stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında erkek katılımcıların kadınlara göre, evlilerin bekarlara göre, bireysel spor yapanların takım sporu yapanlara göre ve ilçede yaşayanların ilde yaşayanlara göre ortalamalarının Taşra ’da yaşıyan katılımcıların ortalamalarından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.23. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması

	Medeni Durum	N	$\bar{x}$	Sd	f	t	p
Dikkatli karar verme	Bekar	36	10,52	1,88	0,652	-0,433	0,666
	Evli	64	10,68	1,69			
Kaçınan karar verme	Bekar	36	3,63	2,14	0,032	1,221	0,225
	Evli	64	3,04	2,42			
Erteleyici karar verme	Bekar	36	2,88	2,05	0,015	0,136	0,892
	Evli	64	2,82	2,18			
Panik karar verme	Bekar	36	2,61	1,87	0,925	0,004	0,997
	Evli	64	2,60	2,16			

Tablo 4.23’te katılımcıların medeni durumuna göre karar verme stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında kaçınan , erteleyici, panik karar vermede bekar katılımcıların evli katılımcılara göre yüksek, dikkatli karar vermede ise evli katılımcıların bekar katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmüştür..

Tablo 4.24. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması

	Antrenörlük Takım Bireysel	N	$\bar{x}$	Sd	f	t	p
Dikkatli karar verme	Bireysel	52	10,50	1,90	2,147	-0,766	0,445
	Takım	48	10,77	1,60			
Kaçınan karar verme	Bireysel	52	3,71	2,50	2,231	2,046	0,043
	Takım	48	2,77	2,04			
Erteleyici karar verme	Bireysel	52	2,90	2,26	0,340	0,262	0,794
	Takım	48	2,79	1,99			
Panik karar verme	Bireysel	52	2,48	2,23	1,433	-0,653	0,515
	Takım	48	2,75	1,85			

Tablo 4.24’te katılımcıların antrenörlük yaptığı branşa göre karar verme stilleri ölçeği kaçınan karar verme alt boyutunda anlamlı bulgu vardır ($p<0,05$). Anlamlı bulgu bireysel spor yapan katılımcılar lehinedir. Ölçek diğer alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli ve panik karar verme stillerinde bireysel sporlara göre takım sporlarında çalışan

antrenörlerin ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Erteleyici karar verme alt boyutuna bakıldığında bireysel sporlarla uğraşan antrenörlerin takım sporlarıyla uğraşan antrenörlere göre ortalamaların daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.25. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının t testi karşılaştırılması

	Yaşadığı Yer	N	$\bar{x}$	Sd	f	t	p
Dikkatli karar verme	İlçe	27	10,66	1,70	0,044	0,126	0,900
	İl	73	10,61	1,79			
Kaçınan karar verme	İlçe	27	3,66	3,01	6,557	0,889	0,380
	İl	73	3,10	2,03			
Erteleyici karar verme	İlçe	27	2,85	2,36	0,758	0,005	0,996
	İl	73	2,84	2,05			
Panik karar verme	İlçe	27	2,48	2,31	1,763	-0,379	0,706
	İl	73	2,65	1,96			

Tablo 4.25'te katılımcıların yaşadığı yere göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli, kaçınan ve erteleyici karar vermede ilçede yaşayanların ilde yaşayanlara göre daha yüksek olduğu, panik karar vermede ise ilde yaşayanların ilçede yaşayanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.26. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması

		n	$\bar{x}$	Sd	f	p
Dikkatli karar verme	18-34	40	10,65	1,52	0,263	0,769
	35-44	40	10,50	1,88		
	45-65	20	10,85	2,00		
	Toplam	100	10,63	1,76		
Kaçınan karar verme	18-34	40	3,35	2,22	2,084	0,130
	35-44	40	2,77	1,86		
	45-65	20	4,05	3,15		
	Toplam	100	3,26	2,33		
Erteleyici karar verme	18-34	40	2,67	2,04	0,313	0,732
	35-44	40	3,05	2,03		
	45-65	20	2,80	2,52		
	Toplam	100	2,85	2,12		
Panik karar verme	18-34	40	2,25	2,02	1,170	0,315
	35-44	40	2,95	1,70		
	45-65	20	2,65	2,66		
	Toplam	100	2,61	2,05		

Tablo 4.26’da katılımcıların yaş gruplarına göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli ve kaçınan karar vermede 45-65 yaş grubu katılımcıların diğer katılımcılara göre daha yüksek olduğu, erteleyici ve panik karar vermede 35-44 yaş grubu katılımcıların diğer yaş grubundaki katılımcılara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.27. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması

		n	$\bar{x}$	Sd	f	p
Dikkatli karar verme	Lise	17	11,00	1,83	0,489	0,615
	Üniversite	71	10,57	1,83		
	Lisansüstü	12	10,41	1,16		
	Toplam	100	10,63	1,76		
Kaçınan karar verme	Lise	17	4,47	2,45	2,939	0,058
	Üniversite	71	2,97	2,09		
	Lisansüstü	12	3,25	3,07		
	Toplam	100	3,26	2,33		
Erteleyici karar verme	Lise	17	3,41	2,18	0,709	0,495
	Üniversite	71	2,73	2,20		
	Lisansüstü	12	2,75	1,54		
	Toplam	100	2,85	2,12		
Panik karar verme	Lise	17	2,58	2,03	0,858	0,427
	Üniversite	71	2,49	2,04		
	Lisansüstü	12	3,33	2,18		
	Toplam	100	2,61	2,05		

Tablo 4.27’de katılımcıların mezuniyetine göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli karar vermede lise mezunu katılımcıların diğerlerine göre daha yüksek olduğu lisans üstünün ise daha düşük olduğu görülmüştür. Kaçınan ve erteleyici karar vermede ise lise mezunlarının diğer katılımcılara daha yüksek, üniversite katılımcılarının daha düşük olduğu, panik karar vermede ise lisansüstü katılımcıların diğerlerine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.28. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması

		n	$\bar{x}$	Sd	f	p
Dikkatli karar verme	2000-3000 TL	20	10,70	1,41	0,073	0,930
	3000-3500 TL	20	10,50	1,67		
	4000 TL Üstü	60	10,65	1,91		

	Toplam	100	10,63	1,76		
	2000-3000 TL	20	3,85	2,90		
	3000-3500 TL	20	3,90	2,26		
Kaçınan karar verme	4000 TL Üstü	60	2,85	2,08	2,382	0,098
	Toplam	100	3,26	2,33		
	2000-3000 TL	20	2,70	2,49		
	3000-3500 TL	20	2,95	2,03		
Erteleyici karar verme	4000 TL Üstü	60	2,86	2,06	0,072	0,930
	Toplam	100	2,85	2,12		
	2000-3000 TL	20	2,40	2,64		
	3000-3500 TL	20	2,80	2,04		
Panik karar verme	4000 TL Üstü	60	2,61	1,86	0,187	0,830
	Toplam	100	2,61	2,05		

Tablo 4.28’de katılımcıların gelir durumuna göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli karar vermede 2000-3000TL diyen katılımcılar diğerlerine göre daha yüksek, kaçınan karar vermede 3000-3500 diyen katılımcılar diğerlerine göre yüksek, erteleyici ve panik karar vermede 3000-3500 TL diyenler diğerlerine göre daha yüksek ve 2000-3000TL diyenler diğer katılımcılara göre daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 4.29. Katılımcıların karar verme stilleri alt boyutlarının Anova testi karşılaştırılması

		n	$\bar{x}$	Sd	f	p
	1-5 Yıl	20	10,85	1,22		
	5-10 Yıl	20	10,15	2,05		
	10-15 Yıl	33	10,51	1,98	0,966	0,412
	20-25 Yıl	27	10,96	1,55		
	Toplam	100	10,63	1,76		
	1-5 Yıl	20	2,85	1,66		
	5-10 Yıl	20	4,05	2,25		
	10-15 Yıl	33	2,93	2,19	1,205	0,312
	20-25 Yıl	27	3,37	2,88		
	Toplam	100	3,26	2,33		
	1-5 Yıl	20	2,30	1,94		
	5-10 Yıl	20	3,60	2,13		
	10-15 Yıl	33	2,93	1,93	1,442	0,235
	20-25 Yıl	27	2,59	2,40		
	Toplam	100	2,85	2,12		
	1-5yıl	20	1,85	1,34		
	5-10 Yıl	20	3,45	2,13		
	10-15 Yıl	33	2,69	1,94	2,181	0,095
	20-25 Yıl	27	2,44	2,39		
	Toplam	100	2,61	2,05		

Tablo 4.29’da katılımcıların çalışma yılı gruplarına göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında 20-25 yıl çalışma süresi olan katılımcıların dikkatli karar vermede ortalamaları en yüksek, 5-10 yıl çalışma süresi olan katılımcıların ise kaçınan, erteleyici ve panik karar vermede ortalamaları daha yüksek olduğu saptanmıştır.

5. TARTIŞMA

Yapılan bu çalışmada araştırma örneklemini oluşturan antrenörlerin karar vermede öz saygı ve karar verme stillerinin; yaş gruplarına, cinsiyet, medeni durumlarına, eğitim düzeylerine, gelir düzeylerine, takım sporları ve bireysel spor branşlarına, mesleki tecrübelerine, yaşadığı yerleşim yerlerine göre farklılaşma gösterip göstermediğine ile ilgili tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4.1’de çalışmaya katılan takım ve bireysel sporla uğraşan antrenörlerin yaş değişkenine göre, %40’nın 18-34 yaş arası, %40’nın 35-44 yaş arasında ve %20’sinin 45-65 yaş arasında olduğu bulunmuştur.

Tablo 4.2’de cinsiyet değişkenlerine göre çalışmaya katılanların %70’nin erkek ve %30’nun ise kadın katılımcılardan oluşmakta olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.3’te çalışmaya katılan bireysel ve takım antrenörlerinin medeni durumlarına göre 36 kişi bekar ve 64 kişi evli katılmıştır. Yine tabloya göre çalışmaya katılanların %36’sı bekar ve %64’ü evli katılımcılardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 4.4’de eğitim düzeyi değişkenine göre katılımcıların dağılımının lise mezunu %17, üniversite mezunu %71 ve lisansüstü mezunu %12 şeklinde oluştuğu görülmüştür.

Tablo 4.5’te gelir düzeyleri 4000 TL üstü olan katılımcıların sayısı 60, 3000-3500 TL olan katılımcıların sayısı 20, 2000-3000 TL olan katılımcıların sayısını 20 kişi olduğu görülmektedir.

Tablo 4.6’da bireysel ve takım sporlarında görev yapan antrenör katılımcıların branş değişkenlerine göre %52’ini bireysel sporlar, % 48’ini ise takım sporları oluştuğu görülmektedir.

Tablo 4.7’ye göre katılımcıların görev sürelerine göre kişi sayıları 10-15 yıl olanlar 33, 20-25 yıl olanlar 27, 5-10 yıl olanlar 20, 1-5 yıl olanlar ise 20 kişi olarak saptanmıştır.

Tablo 4.8’de katılımcıların yaşadığı yere göre dağılımlarının %27’sinin ilçede, %73’nün ise ilde olduğu görülmüştür.

Tablo 4.9’da çalışmaya katılanların karar vermede özsaygı ölçeğinin karar verme yeteneğine güvenenlerin yüzdesi şu şekilde oluşmuştur; karar verme yeteneğine güvenen 86 (%86) kişiyken bazen güvenenler ise 14 (%14) kişi olarak bulunmuştur.

Friedman vd. (1993) akt; Gürçay, yaptıkları çalışmada özgüvenleri fazla olan kişilerin dikkatli karar verdiklerini, özgüvenleri düşük kişilerin ise etkisiz karar verdikleri belirtilmiştir.

Tablo 4.10'da katılımcıların karar verirken kendimi birçok kişiden aşağı görürüm sorusuna verdiği cevapta 86 (%86) kişi doğru değil cevabı verirken bazen doğru cevabını verenlerin sayısı ise 14 (%14) kişi olarak bulunmuştur.

Tablo 4.11'de ankete katılanların kendimi karar vermede başarılı biri olarak düşünürüm diyenlerin %3'ü doğru değil, %16'sı bazen doğru, %81'i doğru olarak cevap verdiği görülmüştür. Kaşık (2009), Tatlıhoğlu (2014), Ulaş vd. (2015), yaptıkları çalışmalarında araştırmamızı destekler yönde karar vermede öz saygının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna varmışlardır.

Tablo 4.12'de çalışmaya katılanların kendimi o kadar cesaretsiz hissederim ki, karar verme uğraşından vazgeçerim diyenlerin %94'ü doğru değil, %6'sı bazen doğru cevabını verdiği saptanmıştır.

Tablo 4.13'te yaptığımız araştırmada verdiğim kararlar iyi sonuçlanır ölçeğine katılımcılardan 1(%1) kişi doğru değil, 44(%44) kişi bazen doğru, 55(%55) kişi doğru cevabı verdiği görülmüştür

Tablo 4.14'de katılımcıların diğer insanların, benim kararımdan ziyade, kendi kararlarının doğru olduğu konusunda beni ikna etmeleri kolaydır ölçeğine 60 kişinin doğru değil, 36 kişinin bazen doğru, 4 kişinin doğru cevabını verdiği görülmüştür.

Tablo 4.15'e göre çalışmaya katılanların kendine güven puanı $5,82 \pm 1,26$ olarak bulunmuştur.

Tablo 4.16'da yaptığımız çalışmada katılımcıların antrenörlük yaptığı branş, cinsiyet, medeni durum, yaşadığı yere göre karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında erkek katılımcıların kadınlara göre, evlilerin bekarlara göre, bireysel spor yapanların takım sporu yapanlara göre ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. İlçede yaşayan katılımcıların ortalamaları ilde yaşayan katılımcıların ortalamalarından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.17'de çalışmada katılımcıların yaş gruplarına göre karar vermede özsaygıyı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$).

Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında diğer yaş kategorilerine göre 35-44 yaş arası katılımcıların ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmada 35-44 yaş grubu katılımcıların öz saygılarının daha yüksek olduğu, 18-34 yaş grubu katılımcıların diğer yaş gruplarına göre öz saygılarının daha düşük olduğu görülmüştür. Daha küçük yaş gruplarının öz saygılarının daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 4.18’de çalışmada katılımcıların mezuniyet durumuna göre karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında lisansüstü mezunu katılımcıların en yüksek, lise mezun katılımcıların ise en düşük olduğu saptanmıştır. Çalışmada katılımcıların eğitim düzeyinin artmasıyla doğru orantılı olarak öz güvenin de arttığı, eğitim seviyesi azaldıkça öz güvenin azaldığı görülmüştür. Çalışmamıza paralel olarak Aksoy (2019), yaptığı çalışmada araştırmaya katılan futbol hakemlerinden yüksek lisans ve doktora mezunu futbol hakemlerinin özgüven düzeylerinin lisans, ön lisans ve lise mezunu hakemlere göre, lisans mezunu hakemlerin özgüven düzeylerinin, ön lisans ve lise mezunu hakemlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.19’da çalışmaya katılan katılımcıların gelir gruplarına göre karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin gelir düzeyleri ortalamalarına bakıldığında 3000-3500 TL geliri olan katılımcıların diğer gelir gruplarına göre daha yüksek olduğu görülmüştür

Tablo 4.20’de katılımcıların çalışma yılına göre karar vermede özsaygı (kendine güven) ölçeğinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında mesleki görev süreleri 10-15 yıl olan katılımcıların öz güveni farklı görev sürelerine sahip katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.21’e bakıldığında dikkatli karar verme alt boyutunda katılımcıların ortalaması $10,63\pm 1,76$ olarak bulunmuştur. Kaçıngan alt boyutunda katılımcıların ortalaması 3,26 olarak bulunmuştur.

Tablo 4.22’de katılımcıların cinsiyete göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında erkek katılımcıların kadınlara göre, evlilerin bekarlara göre, bireysel spor yapanların takım sporu yapanlara göre ve ilçede yaşayanların ilde yaşayanlara göre ortalamalarının taşrada yaşayan katılımcıların ortalamalarından yüksek olduğu ortaya

çıkılmıştır. Çalışmanın bulguları incelendiğinde katılımcıların cinsiyeti ile genel karar verme stilleri ölçeğinin öz saygı, dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik parametrelerinde anlamlı fark tespit edilmemiştir. ($p>0,05$). Ortalamalar bakıldığında dikkatli ve erteleyici karar vermede erkekler lehine yüksek olduğu bulunmuştur. Kaçınan ve panik karar verme stillerinde ise kadınların ortalamaları erkek katılımcılara göre yüksek bulunmuştur. Filiz (2019), spor tesislerinde çalışan yöneticilerin karar verme stilleri üzerine yaptığı çalışmada katılımcıların cinsiyeti ile genel karar verme stilleri ölçeğinin öz saygı, dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik parametrelerinde anlamlı farklılık ortaya çıkmamıştır. Filiz (2019), yaptığı çalışmayla yapılan bu çalışmanın bulguları paralel olduğu söylenebilir. Yine literatür incelendiğinde Vural (2013), Spor Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalışan spor yöneticilerinin düşünme ve karar verme stilleri üzerine çalıştığı araştırmasında spor yöneticilerinin karar vermede öz saygı, dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşma olmadığı sonucuna varmıştır. Kılıçlı (2017), ‘Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerine Devam Eden Sporcuların Karar Verme Stilllerinin Belirlenmesi’ başlıklı araştırmasında ise katılımcıların karar vermede öz saygı ve karar verme ölçeği alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmasında; dikkatli karar verme alt boyutunun cinsiyet değişkenine göre kadın sporcuların lehine, kaçınan karar verme, erteleyici karar verme ve panik karar verme alt boyutlarının ise erkek sporcuların lehine anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Temel (2015), yaptığı çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin problem çözme becerileri, öfke tarzları ve karar verme stilleri üzerine yapmış olduğu çalışmasında cinsiyet değişkenine göre erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre dikkatli karar verme düzeylerinde anlamlı fark tespit ederken, diğer alt boyutlarda fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Tablo 4.23’de katılımcıların medeni duruma göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında kaçınan, erteleyici, panik karar vermede bekar katılımcıların evli katılımcılara göre yüksek, dikkatli karar vermede ise evli katılımcıların bekar katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Yapmış olduğumuz çalışmayla farklılık gösteren Yerebatan (2019), yaptığı çalışmada farklı klasmanlardaki basketbol hakemlerinin medeni durumları ile özgüven düzeylerine bakıldığında; evli hakemlerin

özgüven düzeylerinin bekar hakemlerin öz güven düzeylerine göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmış ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. ($p<0,05$). Alver (2003), Gacar (2011), araştırmalarında medeni durum değişkenine göre, karar vermede özsaygı ve karar verme alt boyutlarında anlamlı fark tespit edememişlerdir.

Tablo 4.24’de katılımcıların antrenörlük yaptığı takım ve bireysel sporlara göre karar stilleri ölçeği kaçınan karar verme alt boyutunda anlamlı bulgu vardır ($p<0,05$). Anlamlı bulgu bireysel spor yapan katılımcılar lehinedir. Ölçek diğer alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli ve panik karar verme stillerinde bireysel sporlara göre takım sporlarında çalışan antrenörlerin ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Erteleyici karar verme alt boyutuna bakıldığında bireysel sporlarla uğraşan antrenörlerin takım sporlarıyla uğraşan antrenörlere göre ortalamaların daha yüksek olduğu görülmüştür. Erol (2020), yaptığı çalışmada öğrencilerin kaçınan ve erteleyici karar vermede bireysel sporların takım sporlarına göre daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Dikmen (2022), hakemler üzerine yaptığı çalışmada hakemlik branşı değişkenlerine göre karar vermede özsaygı ve karar verme stili ölçeği puanlarının istatistiksel sonuçları incelendiğinde, karar vermede öz saygı karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme, kaçınan karar verme, erteleyici karar verme, panik karar verme ile hakemlik branşı değişkenlerinde anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.25’de katılımcıların yaşadığı yere göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli, kaçınan ve erteleyici karar vermede ilçede yaşayanların ilde yaşayanlara göre daha yüksek olduğu, panik karar vermede ise ilde yaşayanların ilçede yaşayanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmada ilçede yaşayan katılımcıların karar verirken daha dikkatli, kaçınan ve erteleyici karar verme eğiliminde olduğu, ilde yaşayanların ise ilçede yaşayanlara göre karar verirken daha fazla panik karar verme eğiliminde olduğu görülmüştür. Açıcı (2019) yaptığı çalışmada karar vermede öz saygıda (kendine güven) ve karar verme stilleri arasında, ulusal ve uluslararası voleybol hakemlerinin yaşadıkları yerleşim yeri değişkenine göre verdikleri cevaplar neticesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır($p>0,05$).

Tablo 4.26’da katılımcıların yaş gruplarına göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli ve kaçınan karar vermede 45-65 yaş grubu katılımcıların diğer katılımcılara göre daha yüksek olduğu, erteleyici ve panik karar vermede 35-44 yaş grubu katılımcıların diğer yaş grubundaki katılımcılara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. (Tablo 26). Çalışmamıza paralellik gösteren başka bir çalışma ise Tekin ve Ehtiyar (2010), yaptığı çalışmada Antalya bölgesindeki beş yıldızlı otellerde farklı departmanlarda çalışan yöneticilerin , karar verme stilleri ortalamalarında farklı yaş grupları aralıklarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını tespit etmişlerdir.

Tablo 4.27 de katılımcıların mezuniyetine göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli karar vermede lise mezunu katılımcıların diğerlerine göre daha yüksek olduğu lisans üstünün ise daha düşük olduğu görülmüştür. Kaçınan ve erteleyici karar vermede ise lise mezunlarının diğer katılımcılara daha yüksek, üniversite katılımcılarının daha düşük olduğu, panik karar vermede ise lisansüstü katılımcıların diğerlerine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.28 de katılımcıların gelir durumuna göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 4.29 da katılımcıların çalışma yılı gruplarına göre karar stilleri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında 20-25 yıl çalışma süresi olan katılımcıların dikkatli karar vermede en yüksek, 5-10 yıl çalışma süresi olan katılımcıların ise kaçınan, erteleyici ve panik karar vermede daha yüksek olduğu saptanmıştır. Çalışmamızda mesleğin ilk yıllarında antrenörlerin daha kaçınan karar verme eğiliminde oldukları tespit edilmiş ve çalışmamıza benzer olarak Dinçer (2013), spor yöneticilerinin yöneticilik kariyerlerinin ilk yıllarında daha çok kaçınan karar verme eğiliminde olduğunu saptamıştır. Kurtuldu (2007), yaptığı çalışma neticesinde ise öğretmenlik hizmet yılı gruplarına göre yapılan özgüven özellikleri karşılaştırıldığında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada Samsun ilinde bireysel ve takım antrenörleri olmak üzere 100 kişi üzerinde uygulanan Melbourne Karar verme Ölçeği (MKVÖ) anketi sonucunda bazı değişkenlere göre sonuçlar elde edilmiştir. Bireysel ve takım sporlarında görev yapan antrenörlerin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, görev yaptığı bireysel ve takım sporları, mesleki tecrübe, yaşadığı yerleşim yeri değişkenlerine göre, karar vermede öz saygı ve karar verme stilleri ölçeği puanlarıyla ilgili varyans analizi sonuçlarına bakıldığında, karar vermede öz saygı ve karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme stili, kaçınan karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili puan ortalamalarına bakıldığında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı görülmüştür ($p > 0,05$). Bireysel ve takım antrenörlerinin katılımcıların antrenörlük yaptığı branşa göre karar stilleri ölçeği kaçınan karar verme alt boyutunda anlamlı bulgu vardır ($p < 0,05$). Aynı zamanda Ölçek diğer alt boyutlarda anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$). Çalışmamızda elde ettiğimiz veriler sonucunda bireysel ve takım antrenörlerinin görev aldığı branşa göre karar verme stillerinin alt boyutları incelendiğinde bireysel spor yapan katılımcılar lehine anlamlı bulgu olduğu görülmüştür. Değişkenlerin ortalamalarına bakıldığında dikkatli ve panik karar verme stillerinde bireysel sporlara göre takım sporlarında çalışan antrenörlerin ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Erteleyici karar verme alt boyutuna bakıldığında bireysel sporlarla uğraşan antrenörlerin takım sporlarıyla uğraşan antrenörlere göre ortalamaların daha yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmamızda karar vermede özsaygının alt boyutlarından erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre daha özgüvenli olduğunu görmekteyiz. İş yaşamında kadınların erkeklere göre daha az güvene sahip olmasını doğasında var olan duygusallık, hassasiyet, merhamet gibi duyguların baskın olmasından kaynaklığını düşünebiliriz. Aynı zamanda evli katılımcıların bekar katılımcılara göre daha fazla özgüvene sahip olmasını aile olmanın getirmiş olduğu sorumluluk, paylaşma, dayanışma, huzur, duygusal ihtiyaçların karşılanması gibi olumlu davranış ve duygulardan kaynakladığı sonucuna varabiliriz. Bireysel spor antrenörlerinin takım sporları antrenörlerine göre daha fazla özgüvenli olduğu sonucunu ise bireysel sporlarla ilgilenen sporcuların mücadele etme, başarma, disiplin, sabır gibi özgüveni artıracak duyguları çoğunlukla kendi içsel motivasyonları sayesinde kazanmış olmalarına ayrıca bireysel spor antrenörlerinin böyle bir iç disiplinle yetişip mesleki yaşamlarına yine aynı şekilde devam

etmelerinden kaynaklandığı sonucuna varabiliriz. Yine çalışmamızda eğitim düzeylerinin artmasına paralel olarak öz güvenin kadın ve erkek katılımcılarda arttığı sonucuna dayanılarak antrenörlerin mesleki süreçlerinde gelişimlerini devam ettirilmesinin önemini artırabiliriz. Yapılan çalışmanın sonucuna göre öneri olarak üniversitede öğrenim gören kadın antrenörlerin özgüvenlerini geliştirecek eğitimlerin desteklenmesi ve artırılmasına yönelik daha kapsamlı çalışmaların yapılması ve mesleki yaşamlarına atıldıklarında ise gençlik ve spor bakanlığının bu yönde çalışmalar ve düzenlemeler yapılması kadın antrenörlerin kendilerine daha özgüvenli olmasını sağlayacak aynı zamanda sporun gelişmesi ve başarılı bir şekilde devam ettirilmesinde yine kız sporculara örnek olacak kadın antrenörlerin yetişmesini sağlayacaktır. Buna bağlı olarak da kız sporcuların yetişmesinde ailelerinde olumlu tutum içinde olmalarını mümkün kılacaktır. Yine Gençlik ve Spor Bakanlığının kadın ve erkek antrenörlerin eğitimlerinde yüksek lisans yapmaları teşvik edilmeli ve desteklenmelidir. Eğitim seviyesinin artması özgüveni artıran unsurlardan biri olması sebebiyle sadece antrenörlük bilgisi değil, insan ilişkileri, organizasyon, gelişen ve değişen tüm bilimsel çalışmalar takip edilmelidir. Antrenörler farklı uygulamalı eğitimler ile kendini geliştirip özgüvenini daha da artırabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Acar, U.(2020). *Eğitim yöneticilerinin karar verme stillerinin erteleme davranışı ile ilişkisi*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Açııcı, S. (2019). *Ulusal ve uluslararası voleybol hakemlerinin karar verme stillerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi . Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Adair, J, çev; Güneş, S. F ., (2005). *Etkili Karar Vermek*. Babıali Kültür Yayıncılığı, İstanbul.
- Adair,J., çev: Kalaycı, N., (2000). *Karar Verme ve Problem Çözme*. Gazi Kitabevi, Ss:17-18.
- Akbulut, A. (2012). *Amatör ve profesyonel erkek futbolcuların karar verme, problem çözme ve iletişim becerilerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesi*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Aksoy, U. (2019). *Farklı klasmanlarda görev yapan futbol hakemlerinin iletişim becerileri ve özgüven düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Eğitimi, 25, Aydın.
- Alver, B. (2003). *Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların empatik becerileri, karar stratejileri ve psikolojik belirtileri arasındaki ilişkiler*. Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Aracı, H. (1999). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Bağırhan Yayın Evi, ss:13.
- Aslantürk, Z. (2000). *Sosyoloji*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Atlı, M. (2008). *Beden Eğitimi Ve Spor*. Ankara: Göktuğ Yayıncılık.
- Aydın, A.D., Demir, H. ve Yetim, A.A. (2003, Mart). “*Türk spor politikalarında öngörülen hedeflerin gerçekleşme düzeylerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma (GSGM Örneği)*”. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Gazi Üniversitesi, Ankara, ss:253-251.
- Balcıoğlu, İ. (2003). *Sporun Sosyolojisi Ve Psikolojisi*. İstanbul: Bilge Yayınları.
- Barth 1976, çev; Sevim Y., (2002) *Antrenman Bilgisi*. Nobel yayın Ankara, ss: 442.
- Berker, A., çev:Ali Çimen, (1999), *Karar Verme*. Timaş Yayınları, İstanbul, ss:10.
- Binbaşoğlu, C. (1982). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Binbaşoğlu Yayınevi.
- Bolay, S.H. (2016). *Felsefeye Giriş*. Ankara: Akçay Yayınları.
- Cankalp, M. (2005). *Sporda Yönetim Ve Organizasyon*. İstanbul: Nobel Yayın, ss:21.
- Cevizci, A. (2011) *Felsefeye Giriş*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, ss:14.
- Çolakkadıoğlu, O. (2007). *Ergenlerde karar verme ölçeğini türkçeye uyarlama çalışması*. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7 (26). 61-71.
- Çolakoğlu, H. (2015). *Projelerinizin Lideri Olun*. Ankara: Efil Yayınevi, ss:65.
- Deniz, M. E. (2004). *Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı karar verme stilleri ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerine bir araştırma*. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(15),23-35.
- Dikmen, A. (2022). *Farklı branşlarda görev yapan takım sporu hakemlerinin karar verme stillerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı, Samsun.

- Dinçer, N. (2013). *Spor yöneticilerinin karar verme stilleri ile problem çözme becerileri üzerine bir araştırma*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, 62, Ankara.
- Doğan, O. (2005). *Spor Psikolojisi*. Adana: Nobel Yayınevi, ss:76.
- Dolaşır, S. (2006). *Antrenörlük Etiği Ve İlkeleri*. Ankara: Gazi Kitap Evi, ss:13.
- Donuk, B. (2007). *Liderlik Ve Spor*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Erciş, S. (2012). *Türkiye'deki devlet ve vakıf üniversitelerinin spor müsabakalarındaki verimliliklerinin veri zarflama analizi (vza) ile göreceli olarak değerlendirilmesi ve karşılaştırılması*. Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzurum.
- Erdemli, A. (2002). *Temel Sorunlarıyla Spor Felsefesi*. E yayınları. İstanbul.
- Erkal, M.E. (1981). *Sosyolojik açıdan spor*. İstanbul: Filiz Kitapevi Beyazıt.
- Erol, A. (2020). *Üniversite öğrencilerinin spor alan eğitimi durumları ile öz saygı ve karar verme stratejileri arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yüksek Lisans. Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Trabzon.
- Filiz, M.K.. (2019). *Spor tesislerinde çalışan yöneticilerin karar verme stillerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi*. İstanbul. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Spor Yönetim Bilimleri. Yüksek Lisans Tezi.
- Fişek, K. (1980). *Devlet Politikası Ve Toplumsal Yapılarıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınevi. Ss:34.
- Fişek, K. (1985). *100 Soruda Türkiye Spor Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Fişek, K. (2003). *Sporun Anatomisi*. İstanbul: Ygs Yayınları. Ss:49.
- Folino, D. F., çev: Sabri Yarmalı, (2003) *Etkili Karar Verme*, Hayat Yayınları, İstanbul. ss:15
- Friedman, I. A. and Mann, L. (1993). *Coping patterns in adolescent decision making: An Israeli-Australian comparison*. *Journal of Adolescence*. 16(2),187-199.
- Gacar, A. (2011). *Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretim elemanlarının karar verme ve atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Elazığ.
- Gezgez, Z.T. (2019). *Modern Antrenörlük*. İstanbul: Doğu Kitapevi. Ss:10.
- GSB, *Antrenör Eğitimi Yönetmeliği*, 2019.
- Gürbüz, H. (2019). *İstanbul ilinde bireysel sporlar ile takım sporları yapan 12-16 yaş öğrencilerin atılganlık düzeylerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı Hareket ve Antrenman Bilimleri Bilimleri Dalı, İstanbul.
- Gürçay, S. S. (2001). *Ergenlerde karar verme davranışlarının öz saygı ve problem çözme becerileri algısı ile ilişkisi*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 8 (8). Ss:117 118.
- İkizler, H.C. (2000). *Sporda Sosyal Bilimler*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- İmamoğlu, F. (1992). *İki binli yıllara doğru Türk sporu üzerine bazı gözlemler*. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. 8(1). 9-19.
- İmrek, M., K., (2003) *.Yöneticiler İçin Karar Verme Teknikleri El Kitabı* , Beta Basım Yayın, İstanbul.

- İnal, A.N. (2003). *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Kale, R. ve Erşen, E. (2003). *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimine Giriş*, Nobel Yayın Dağıtım Ankara, ss:170.
- Kalyon, T.A. (1997). *Özürlülerde Spor*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Kasap, H. ve Erdem, K. (2009). *Antrenörlük Felsefesi*. İstanbul: Futbol Eğitim Yayınları.
- Kaşık, Z. (2009). *Ergenlerde karar verme stilleri ve algılanan sosyal destek düzeylerinin sosyal yetkinlik beklentisi ve bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Kat, H. (2009). *Bireysel sporcularla takım sporcularının stres düzeyleri ve problem çözme becerilerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Kıloğlu, M. (2017). *Türkiye olimpiik hazırlık merkezlerine devam eden sporcuların karar verme stillerinin belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kırlı, V., (2007). *Spor ve Masa Tenisi*, (İstanbul) ss:1.
- Konter, E. (1996). *Bir Lider Olarak Antrenör*. İstanbul: Alfa Basım. Ss:101-102.
- Konter, E., (2004). *Antrenörlük Ve Takım Psikolojisi*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Kökdemir, D. (2003). *Belirsizlik durumlarında karar verme ve problem çözme*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kurtuldu, P. (2007). *İlköğretim okulu yöneticilerinin özgüven düzeyleri ile liderlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi Ve Denetimi Yüksek Lisans Programı, İstanbul.
- Kuzgun, Y. (1992, Haziran). “*Karar stratejileri ölçeği; geliştirilmesi ve standardizasyonu*”. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Lehrer, J., çev; Aydar. F. B. (2009). *Karar Anı*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul.
- Lippitt (1940) vd., çev; Gürsel, M., (2018). *Liderlik Etmenin Temel İlkeleri*. Eğitim Yayınevi, Konya ss:81,82,83.
- Muratlı, S. (2003). *Çocuk ve Spor*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Mustafa, K..F. (2019). *Spor tesislerinde çalışan yöneticilerin karar verme stillerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.
- Martens, R., çev; Büyükonat, T., (1997). *Başarılı Antrenörlük*. Beyaz Yayınları, İstanbul.
- Savaş, İ. (1997). *Spor Genel Kültürü*. İstanbul: İnkılap Kitapevi. Ss:26
- Sevim, Y. (2002). *Antrenman Bilgisi*. Ankara: Nobel Yayın. Ss:14
- Sevim, Y. (2010). *Antrenör Eğitimi İlkeleri*. Ankara: Fil Yayınevi.ss:14.
- Sunay, H. (2016). *Sporda Organizasyon*. Ankara: Gazi Kitap Evi.
- Small, E., çev; Şenoğuz, H. P. (2002). *Çocuk ve Spor*. Optimist Yayın Dağıtım, İstanbul, ss70-71.
- Smith, J, çev:Yarmalı, S. (2000). *30 Dakikada Doğru Karar Verme*. Damla Yayınları, İstanbul.
- Scott, S., G. ve Bruce, R. A. (1995). “*decision making style, the development and of a new Mesasure*”.*Educational and Psychological Measurement*. Vol.55 No.5.
- Tarakçı, N. (2010). *Stratejik Karar Verme ve Senaryo Oluşturma*. İstanbul: Truva Yayınları. ss:28

- Tatlılıoğlu, K. (2014). *Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenlere göre incelenmesi*. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi. 2(1), 150-170.
- Tekin ÖA, Ehtiyar VR. (2010). *Yönetimde karar verme: batı antalya bölgesindeki beş yıldızlı otellerde çalışan farklı departman yöneticilerinin karar verme stilleri üzerine bir araştırma*. Journal of Yasar University, 20, 5, 3394-3414
- Temel, V., (2015). *Beden eğitimi öğretmenlerinin problem çözme becerileri, karar verme stilleri ve öfke tarzları*. Doktora Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı.Trabzon.
- Terekli, M.S. (2021). *Antrenörlük Felsefesi Ve Başarının Temelleri*. Ankara: Nobel Akademik.
- TDK, (2016). *Türkçe Sözlük*. Konya: Karatay Yayınları.
- TFF, (2012). *Zihinsel Antrenman (Futbol Gelişim Bülteni)*. Erişim:08.08.2022.
<https://www.tff.org/default.aspx?pageID=228&ftxtID=15759>
- Ulaş, A.H., Epçaçan, C., ve Koçak, B. (2015). *Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyi ve karar verme stillerinin incelenmesi*. Turkish Studies International Periodical for the Languages. 10(3). 1031-1052.
- Vural, M. (2013). *Spor Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında görev yapan spor yöneticilerinin düşünme ve karar verme stillerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yamaner, F. (2001). *Beden Eğitimi Ve Spor''da Temel İlkeler*. Bursa: Ekin Kitapevi. Ss:55..
- Yerebatan, Z, (2019). *Basketbol klasman hakemlerinin karar verme stilleri ve özgüven düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul .
- Yetim, A. (2000). *Sosyoloji ve Spor*. Ankara: Topkar Matbaacılık.
- Yetim, A. (2012). *İletişim ve Spor*. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Yıldıran, D; Yetim, A; Şenel, Ö. (1996). *Farklı cinsiyetteki lise öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri''*, Bed. Eğt. Spor Bil. Der. I, 1, ss. 52-57.

EKLER

Ek 1

DEMOGRAFİK ANKET FORMU

Değerli Antrenörler,

Bu anket formu “Takım ve Bireysel Sporlarda Antrenörlerin Karar Verme Stillerinin İncelenmesi ” konulu tez çalışmasının uygulama kısmı ile ilgilidir. Bu çalışmanın sonuçları sadece bilimsel amaçlar için kullanılacak olup kesinlikle üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır. Çalışmanın başarılı olabilmesi için anket sorularına içtenlikle cevap verilmesi ve boş soru bırakılmaması önem arz etmektedir. Göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederiz.

1.YAŞ: 18-34() 35-44() 45-65() 65 Üstü()

2.CİNSİYET: KADIN () ERKEK ()

3. MEDENİ DURUMUNUZ: BEKAR () EVLİ ()

4.EĞİTİM DÜZEYİ: İlkokul () Ortaokul() Yüksek lisans/Doktora()
Üniversite () Lise ()

5.GELİR DÜZEYİ: 1.500TL - 2.000TL () 3.000TL – 3.500TL ()
2.000 TL - 2.500 TL () 3.500TL - 4.000TL ()
4.000 TL üstü ()

6.ANTRENÖRLÜKTE TAKIM VE BİREYSEL SPORLARDAN HANGİSİNDE GÖREVLİSİNİZ:

TAKIM SPORLARI ()

BİREYSEL SPORLARI ()

7.MESLEKTEKİ TECRÜBENİZ: 1-5 YIL () 15- 20 YIL ()
5-10 YIL () 20 – 25 YIL ()
10- 15 YIL () 25 – 30 YIL ()
30 üstü ()

8..YAŞADIĞINIZ YERLEŞİM YERİ: İL ()
İLÇE ()

MELBOURNE KARAR VERME ÖLÇEĞİ I-II

BÖLÜM 1

YÖNERGE: Kişiler, karar verme aşamasında kendilerini ne derece rahat hissettikleriyle ilgili olarak farklılık gösterirler. Lütfen karar verme konusunda kendinizi ne derece rahat hissettiğinizi sizin için en uygun olan yanıtı işaretleyerek belirtiniz. Yardımlarınız ve katılımınız için teşekkür ederim.

		Doğru	Bazen Doğru	Doğru Değil
(1)	Karar verme yeteneğime güvenirim.	☐	☐	☐
(2)	Karar verirken kendimi birçok kişiden aşağı görürüm.	☐	☐	☐
(3)	Kendimi karar vermede başarılı biri olarak düşünürüm.	☐	☐	☐
(4)	Kendimi o kadar cesaretsiz hissedirim ki, karar verme uğraşından vazgeçerim.	☐	☐	☐
(5)	Verdiğim kararlar iyi sonuçlanır.	☐	☐	☐
(6)	Diğer insanların, benim kararımdan ziyade, kendi kararlarının doğru olduğu konusunda beni ikna etmeleri kolaydır.	☐	☐	☐

BÖLÜM II

Yönerge: Kişiler karar verirken izledikleri yol konusunda farklılık gösterirler. Lütfen aşağıdaki her bir soruya, sizin sitilinize en iyi uyan yanıtı işaretleyerek nasıl karar verdiğinizi gösteriniz.

		Doğru	Bazen Doğru	Doğru Değil
(1)	Karar verirken kendimi, sanki büyük bir zaman baskısı altındaymışım gibi hissedirim.	☐	☐	☐
(2)	Bütün alternatifleri göz önünde tutmayı severim.	☐	☐	☐
(3)	Kararları diğer kişilere bırakmayı tercih ederim.	☐	☐	☐
(4)	Bütün alternatiflerin dezavantajlarını ortaya çıkarmaya çalışırım.	☐	☐	☐
(5)	Son kararı vermeden önce, önemsiz konular üzerinde çok zaman harcarım.	☐	☐	☐
(6)	Kararı en iyi şekilde nasıl uygulayabileceğimi enine boyuna düşünürüm.	☐	☐	☐
(7)	Bir kararı verdikten sonra bile kararı uygulamayı geciktiririm.	☐	☐	☐

(8)	Karar verirken, karar hakkında pek çok bilgi toplamaktan hoşlanırım.	[]	[]	[]
(9)	Karar vermekten kaçınırım.	[]	[]	[]
(10)	Karar vermek zorunda olduğum zaman, karar üzerinde düşünmeye başlamadan önce uzun süre beklerim.	[]	[]	[]
(11)	Karar verme konusunda sorumluluk üstlenmeyi sevmem	[]	[]	[]
(12)	Karar vermeden önce amaçlarımı netleştirmeye çalışırım.	[]	[]	[]
(13)	Önemsiz, küçük olayların yolunda gitmeyebileceği olasılığı, benim aniden tercihlerimden dönüş yapmama neden olur.	[]	[]	[]
(14)	Bir karar benim tarafımdan veya başka biri tarafından verilecekse, ben karar vermeyi diğer kişiye bırakırım.	[]	[]	[]
(15)	Ne zaman zor bir kararla karşı karşıya gelsem, iyi bir çözüm yolu bulma konusunda kendimi kötümser hissederim.	[]	[]	[]
(16)	Seçim yapmadan önce çok fazla dikkatli davranırım.	[]	[]	[]
(17)	Zorunda kalmadıkça karar vermem.	[]	[]	[]
(18)	Son ana kadar karar vermeyi geciktiririm.	[]	[]	[]
(19)	Çok daha bilgili kişilerin benim yerime karar vermelerini tercih ederim.	[]	[]	[]
(20)	Karar verdikten sonra, kararın doğru olduğuna kendimi inandırmak için çok zaman harcarım.	[]	[]	[]
(21)	Karar vermeyi ertelerim.	[]	[]	[]
(22)	Acilen karar vermem gereken bir durumda doğru düşünemem.	[]	[]	[]

Karar verirken,

Ek 2

Etik Kurul Raporu

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
26.02.2021	2	2021/170

KARAR NO:
2021-170

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi Tuba BEŞİK 'in Doç. Dr. Mehmet ÇEBİ danışmanlığında "Takım ve Bireysel Spor Antrenörlerinin Karar Verme Stillerinin Karşılaştırılması" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasını içeren 4954 sayılı dilekçesi okunarak görüldü.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi Tuba BEŞİK 'in Doç. Dr. Mehmet ÇEBİ danışmanlığında "Takım ve Bireysel Spor Antrenörlerinin Karar Verme Stillerinin Karşılaştırılması" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

ÖZ GEÇMİŞ

Tuba BEŞİK, Samsun 19 Mayıs Lisesi'ni bitirdikten sonra 19 Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünden mezun oldum. Daha sonra OMÜ Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programına girdim. 2013'ten bu yana MEB'de kadrolu beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak görev yapmaktayım.

İletişim Bilgileri

ORCID ID :0000-0001-7861-0798

Yayınlar:

1.Beşik, T., Çebi, M., Uzun, R.N., Albay, F., (2022). Spor Bilimlerine Kuramsal Bakış, Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenleriyle Diğer Öğretmenlerin Karar Verme Stratejilerinin Karşılaştırılması: Çarşamba İli Örneği. Editör: Ceylan, L., Gazi Kitapevi. ss:138.

Kazanılan Ödüller, Teşvikler ve Burslar

- 1.MEB 6 Adet Başarı Belgesi
- 2.MEB 2 Adet Üstün Başarı Belgesi
- 3.Maaşla Ödüllendirme
- 4.Erasmus+Teacher Training Course/Italia
- 5.Ulusal Atletizm Hakemliği
6. Halk Oyunları Antrenörlüğü
- 7.Ayak Tenisi Federasyonu/ Eğitim Programı
- 8.Tüm Eğitim Kademlerinde, Üniversite Öğrencileri Ve Öğretmenlerle Halkoyunları Çalışması İle Ulusal Törenlere, Festivallere Ve Televizyon Programlarına Katılım
- 9.Özel Sporcular Atletizm Şampiyonası Türkiye 1.lik, 2.lik ve 3. lük Dereceleri
10. İlçe, İl Ve Bölge Ve Türkiye Şampiyonluğu Yarışmalarında Katılım Ve Çeşitli Dereceler.